Prudens Sexdecim Linguarum Confessarius

Etiam sine ULLA scientia linguarum

METHODUS OPTICA

PRO CONFESSIONE *INTEGRA* ET MATRIMONIO

Sacerdotc et poenitente mutuas linguas prorsus ignorantibus

EDITIO QUARTADECIMA

BEAUCHESNE ET SES FILS
PARIS, RUE DE RENNES, 117
MCMLVII

CUM SUPERIORUM PERMISSU

IMPRIMATUR

Parisiis, die 12a Januarii 1914.

E. ADAM, v. g.

Textum vertebant aut vertentibus invigilabant :

pro lingua anglica	R. P. H. Davis S. J.
bohemica (slavo-tchecica)	R. P. A. Špaldák S. J.
croatica	R. P. M. Vanino S. J.
danica	R. P Cl. Bannwart S. J.
franco-gallica	R. P. M. d'Herbigny S. J.
germanica	R. P. A. Bogsrucker S. J.
graeca moderna	R. P. Ph. Gulino S. J.
hispanica	R. P. F. Ambia S. J.
hungarica	R. P. A. Brazlóvszky S. J.
italica	R. P. L. Bianchi S. J.
lusitano-portugallica	R. P. A. Cabral S. J.
neerlandica (et pro Flandris)	R. P. J. v. d. Til'aart S. J.
polonica	R. P. H. Pydynkowski S. J.
romaenica	RR. DD. N. G. Camilli, archiep. Iass.
russica (pro Ruthenis quoque, Bulgaris et Serbis)	R. P. H. Pydynkowski S. J.
textum latinum proponente	R. P. M. d'Herbigny S. J.

EXPLICATIO LIBRI

I. — Ratio huius libelli.

Hodie, propter plurima multorum ex omni gente itinera, saepe accidit ut catholici indigeant — et priventur etiam in extrema necessitate — confessario cui possint sua propria lingua confiteri. Proinde in praxi abstinent a sacramentis, cum magno et pietatis et morum et mox etiam fidei periculo damnoque certo tam pro ipsis quam pro liberis.

Certo tamen nequeunt sacerdotes omnes omnium linguis eloqui. Sed quantus devoto eorum cordi dolor, quotiescumque propter suam linguarum imperitiam debent sub oculis suis animam absque auxilio deflere pereuntem! Propterea hic ita scriptus est liber ut tantae eique frequenti difficultati, si Deo placuerit, remedium afferat. Ope enim huiusce prudens sacerdos poterit confessionem accipere INTEGRAM *tali etiam lingua quam absolute ignoret.*

Et forte nullus est sacerdos cui tales occasiones non assurgant aliquando. Non enim ad *portus* solum aut ad proprii nominis *urbes* maiores minoresve, aut ad celebria montibus vel fontibus loca *sanatoria* homines nunc divertunt; sed extranei, vel *divites* per suos currus automobiles, vel *domestici* — famuli, ancillae et liberorum institutores, vel *operarii* permulti — etiam turmatim et cum familia *migrantes,* nunc ad omnes mundi plagas per vicos etiam et pagos viam faciunt aut deveniunt. Quid vero pro *militibus,* quotiescumque praesertim bella orientur generalia?

A) — Libellus ergo dirigitur primario ad sacerdotes. Insuper procuretur[1] a parentibus vel a confessario omnibus laïcis iter sat longum facturis extra patriam. Tunc enim poterunt ubique confiteri apud quemlibet sacerdotem approbatum, etiamsi ne initium quidem in lingua eorum habeat[2].

1. Idem consilium repetitur unaquaque lingua moderna, initio, sub littera **A**.

2. Poenitens legit *sua* lingua, sacerdos legit *latine* : *nihil* est *pronuntiandum, nihil aure* intelle$_g$endum (cf III).

II. — Dispositio libelli.

Interrogationes ita proponuntur ut ad confessionem *integram* responsio semper sufficiat : *affirmative* vel *negative*. Praeter eas quae propter materiae gravitatem erant necessariae, aliae mixtae sunt de materia leviore ut libellus accommodetur poenitentibus non solum mediocribus vel forte infamibus (capite etiam damnatis), sed quoque piis.

Dispositae sunt secundum ordinem praeceptorum ut poenitens paulatim adducatur ad ea confitenda quae sibi maiorem infundant ruborem. Ut vero expressiones seligerentur in omni lingua clarae quidem pro omnibus, etiam rudibus, et simul valde castae, prudentes et misericordes, translationes scriptae sunt ab expertis confessariis quibus talis lingua nativa sit vel pro nativa.

Additae sunt *exhortatio* brevis, iniungendae *satisfactiones*, et formulae consuetae unicuique populo ad *actum contritionis*, ad *dimittendum* poenitentem et ad nuntiandum *Corpus Domini* et *Extremam Unctionem*.

Pariter ad calcem libri indicantur verba linguae modernae cuiusque *affigenda* in ecclesia, ut itinerantes cognoscant apud quem sacerdotem quibus que diebus et horis valeant confiteri tali sua lingua.

Denique, ut omnis sacerdos possit iungere *matrimonio* legitimo extraneos in casu necessitatis, appendice pro unaquaque lingua notantur omnia quae sunt necessario ante matrimonium interroganda.

III. — Usus libelli.

Quaestiones sunt pro variis linguis identicae, sub eodem *numero* dispositae. Idem quoque textus, cum iisdem *numeris*, impressus est lingua latina super chartam duram et separatam (*carton*).

Modus vero utendi sit diversus pro diverso gradu quo sacerdos plus minusve cognoscat vel ignoret linguam poenitentis.

1. — Si linguam *simpliciter ignoret* vel saltem si nequeat eam ita pronuntiare ut intellegatur a poenitente, tunc retineat sibi chartam duram cum textu latino, com-

modet vero poenitenti libellum apertum in pagina linguae ei propriae prima designetque ei notam quae impressa est initio sub littera **B** et quae significat :

« **Poenitenti** : Lege privatim unamquamque quaestionem. Tunc, simul ac tanges digito[1] numerum quaestionis, dices mihi simpliciter de unaquaque : *Affirmative* vel *Negative*. — Significabis autem frequentiam peccatorum vel signo digitorum tuorum vel ostendendo aliquem numerum impressum et postea unam e quatuor determinationibus subscriptis : *Per diem, per hebdomadem, per mensem, per annum.* Esto boni animi : res erit facilis per Dei gratiam. »

Post finitas interrogationes sacerdos invitabit poenitentem ut legat privatim *Exhortationem* brevem sua lingua scriptam, et assignabit ei unam ex inscriptis satisfactionibus.

2. — Si sacerdos ita *relative cognoscat* linguam poenitentis ut possit eam pronuntiare lectam quamvis nequeat vocabularium amplum et liberum poenitentis sufficienter intellegere, tunc statim interroget, tales inter quaestiones seligendo quae poenitentis statui conveniant.

3. — Si quis demum sacerdos linguam extraneam ita *perfecte cognoscat* ut possit omnia fere intellegere quae poenitens dicat, meminerit tamen *prudentiam* et *decentiam* non carere multis difficultatibus ubi confessarius loquitur lingua non propria : ante confessionem ergo legat privatim textum illius linguae vel ut verba suae memoriae adsint vividiora, vel ut possit — si quid sibi obscurum maneat — interrogare *prudenter* et *decenter*.

IV. — De Selectis linguis.

Linguae ordinatae sunt in hoc libello ordine alphabetico : Anglica, Bohemica, Croatica, Danica, Franco-gallica, Germanica, Graeca moderna, Hispanica, Hungarica, Italica, Lusitano-portugallica, Neerlandica, Polonica, Romaenica, Russica.

Sunt ergo, addito super chartam duram latino textu,

1. Vel stilo quolibet. — Sit in scamno confitentis lux sufficiens ut sacerdos et poenitens legere valeant.

sexdecim linguae. Non omnes sane, quibus filii Catholicae Ecclesiae — dante Spiritu Sancto — laudant Deum. Sed viator rarius (nisi in Asia orientali et in Africa interiore) talis invenietur qui una saltem ex illis non possit sufficienter uti.

Flandris enim, migrantibus e Belgio, *neerlandica* praesentetur. *Danica* vero omnibus oriundis ex Oriente septentrionali Europae. Ex iis vero populis qui simpliciter Orientales dicuntur, multi frequenter utuntur lingua graeca moderna; plerique autem sunt Slavi. Porro Slavorum alii — *Rutheni* (vel *Ukrainici*), Bulgari, Serbae... — scribunt litteris slavicis et facile legunt ea quae proponuntur *russice;* alii vero, ut *Slovaci* et *Sloveni,* utuntur caractere latino et vix differunt vel a *bohemica* vel a *croatica.* Pro aliis Catholicis, v. g. ex Armenia, Iaponia, Sinensi republica, India aut aliunde, editor facile concedet episcopis petentibus ius imprimendi supplementum conforme huic libello, quod suis fidelibus iter incepturis communicent.

V. — Monitum.

Coloniae *migrantium* v. g. Flandrorum, Italorum, Polonorum, Ruthenorum, etc..., nisi frequentem habeant cum sacerdote relationem, mox ruunt extra Ecclesiam catholicam et labuntur in atheismum. Dux ergo migrantium vel senior accipiat ab episcopo vel a parocho suae natalis gentis litteras commendatitias latinas et unum saltem exemplar huiusce libelli : his enim praesentatis parocho novae regionis ad quam venerint, omnes *migrantes* poterunt iam ab initio divinis refici sacramentis sicut in patria. Sic servabuntur animae quae huc usque innumerae pereunt.

Luceat catholica illa unitas et caritas quae ubique terrarum filios Dei convocat et amplectitur eosque ad sacram Iesu Christi communionem purificatos invitat :

Laudate Dominum, omnes gentes.

In festo SS. Apost. Petri et Pauli, 1918.
Enghien (Belgique).

PRUDENS SEXDECIM LINGUARUM CONFESSARIUS

Anglice. — Confession in English.

A) — Travellers in foreign countries, who have a copy of this book, will be able to go to any Confessor whatsoever, even to one who does not know their language ; they should show him page 4, give him the enclosed card, and then proceed as is set down for the penitent.

B) — **To the penitent** : Read through to yourself each question : then put your finger on the number of each question in turn and say either *Yes* or *No :* if it is « yes », let me know how often you have committed the sin; this you can do by holding up your fingers (or by pointing out some number printed further down on this page[1]) adding *a day, a week, a month,* or *a year*. Be of good courage; it will be quite easy by God's grace.

1. — How long is it since your last confession? **a**) How many weeks? (months? years?) — **b**) Is it about a year? — **c**) Did you go to your duties last Easter?

2. — Have you missed your morning or evening prayers? — Do you usually leave them out? — Have you said them carelessly?

3. — Have you used blasphemous words? — Have you the habit of doing this?

4. — Have you missed mass on Sundays through your own fault? — Have you been very late for mass? — Have you been inattentive and not said prayers during mass?

5. — Have you done servile work on Sunday without necessity?

6. — What is your state in life? — Single? Married? A widower (or widow)?

7. — Do you live with your parents? — Or alone? — Or with your wife (or husband)? — [Or as a servant with your master? Is he a catholic?]

1. Once (semel), twice (bis), three *times* (3), four t. (4), five t. (5), six t. (6), seven t. (7), eight t. (8), nine t. (9), ten t. (10), fifteen t. (15), twenty t. (20), thirty t. (30), fifty t. (50), a hundred t. (100), a thousand t. (1000).

About (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

8. — Have you been disobedient to your parents? — Have you been disrespectful to them? — To your superiors?

9. — Have you had bad thoughts? — Did you take pleasure in them? — Did you encourage them by bad reading? — By pictures? — Or by improper curiosity?

10. — Have you listened to immoral talk? — Willingly? — Did you take part in this conversation?

11. — Have you begun or taken part in games that were immodest? — Did you mean to do wrong? — Was it before others?

12. — Have you committed immodest actions? — Alone? — **a**) With others? — Did you touch them? — **b**) Directly? — With your hands? — **c**) In any other way? — Did you complete the sin? — **d**) Was the person married? — **e**) With different persons? — **f**) With one unengaged — With boys?

13. — Is this the first time you confess this sin? — Has it been a custom with you for a long time? — **a**) Did you know it ought to have been confessed? — **b**) Have you been to Holy Communion in this state? — **c**) During several years? (months? weeks? days?) — **d**) How often a year? (month? — week?)

14. — Have you an occasion of committing this sin easily? — **a**) Do they who sin with you live in the same house with you? — **b**) They are not members of your own family, are they? — **c**) Then you can separate from them?

15. — If you can leave them, you must. — Do you promise? — As soon as you can? — **a**) If you cannot leave them, then you must take care that you are never alone with one of them. — **b**) Are you willing and will you promise to do this?

16. — Have you taken or kept or damaged what belonged to someone else? — Was the damage great enough to make a mortal sin? — Have you neglected the property of others which has been entrusted to you?

17. — Have you waited a long time before paying your

debts? — **a**) Have you paid servants their proper wages? — **b**) Have you defrauded others in the matter of goods or of their price? — **c**) Are you ready to restore or make good the loss as soon as you can?

18. — Have you told lies? — Are you given to exaggeration?

19. — Have you willingly told or listened to evil about your neighbour? — **a**) Was it false? — **b**) Did you damage his character or cause him pain by this? — **c**) Was it before several?

20. — Have you a hatred of anyone? — **a**) of friends or relations? — **b**) Have you wished harm to others? — **c**) Have you taken pleasure in their misfortunes?

21. — Have you shown impatience? — or anger? — **a**) Have you struck anyone? — **b**) or wounded him? — **c**) or killed him?

22. — Did you eat meat on days of abstinence without necessity? — Did you break the law of fasting without a sufficient reason?

23. — Did you drink too much? — Till you were thoroughly drunk? — Have you sinned by eating too much?

24. — Have you been lazy? — Did you neglect the work you are paid for?

25. — Were you proud, in thought? word? deed? — Against God's authority? — Against the Church and faith?

26. — Did you treat your subjects harshly or despise them? — Did you give too much money and care for extravagance in clothes? and personal adornment?

27. — Did you prolong conversation or reading even after you had become aware they were dangerous to your faith? — Have you given your name or patronage to societies condemned by the Church, or to impious societies, or to bad periodicals?

28. — Have you voted for non-christians? — who attack the Church?

29. — Have you children? — How many? — **a**) Do you send them to a catholic school? — **b**) You are under

About (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

grave obligations to have them brought up on catholic lines; do you promise to do all you can to secure this?

30. — Do you exercise vigilance over them? — **a**) their games? — **b**) their companions? — **c**) Are you careful about separating them for sleep?

31. — Have you broken God's law in marriage, in order not to have more children?

32. — Have you tried to cause miscarriage? — And did you succeed in doing so?

33. — Have you cherished feelings of fruitless sadness? — **a**) of complaints against Providence? — **b**) of want of confidence? — **c**) Have you shown these outwardly with danger of scandal?

34. — Have you made use of improper or superstitious means to find out the future? — or to prevent misfortunes? — or to get the better of your neighbour?

35. — Have you any other sins to mention, — or troubles?

Words of Exhortation (Exhortatio).

You have made a very good confession : you have done all that lay in your power, so you may set your mind entirely at rest about it.

Are you sorry for everything that stands between you and God's friendship? Are you anxious to keep His law faithfully for the future?

Then beg God's pardon for all these sins and for all the sins of your past life. Tell Him that with the help of His grace you are determined to lead a better life.

Have frequent recourse to prayer that you may avoid the occasions of sin and resist temptation. Commend all your struggles to Our Blessed Lady, and beg her to obtain for you from the Heart of Jesus the gift of perseverance.

Be faithful in the practice of frequent Communion, and try to be an influence for good over those around you. If you show yourself a whole-hearted Catholic, your example will pave the way for many a conversion.

A day, — a week, — a month, — a year.

Satisfactio : For your holy penance, say... — **a**) Five *Our Father's* and Five *Hail Mary's*. — **b**) ... 1, 2, 3 decades of the Rosary. — **c**) ... the Litany of Our Lady (or of Loretto). — **d**) ... Make the Stations of the Cross (Haec ultima non imponatur laïcis ex Anglia).

And now renew your act of sorrow while I give you absolution[1].

Formula contritionis : An Act of Contrition : — « Oh my God, I am very sorry for all my sins because they deserve Thy dreadful punishments, and because they have crucified my Lord and Saviour Jesus Christ, but most of all because they offend Thine infinite Goodness, and I firmly resolve by the help of Thy grace never more to offend Thee and carefully to avoid the occasions of sin.

[Formula dimittendi] : go in peace.

Pro matrimonio.

For an urgent marriage.

A. — Do you want to be married? — Does the other party consent? — Do you want to make your children legitimate before you die?

B. — You have been living with the other party for a long time : have you not?

C. — Is there any impediment in the way of your marriage? — Neither of you is married?

D. — Have you been married before in a church? — (and is the person you married before still alive? — Then it is impossible).

E. — Are you both Catholics?[2] — related by blood? — related by marriage?

F. — Have you the necessary certificate — of the Church?

1. I will bring you — **a**) Viaticum (Holy Communion) immediately, — **b**) Holy Communion to-morrow morning; — **c**) I will give you Extreme Unction.

2. Si non ambo Catholici, addatur : « Do you promise to respect the Catholic pratice of your spouse, and to give a Catholic education to your children? »

— of the state? — **a**) your certificate of baptism? — **b**) of your freedom to marry? — **c**) of the banns?

G. — Where is your home? — Are you without any home?

H. — Where were you baptized? — In what parish? — When? (year? — month? — day?)

I. — You are under age for marrying! — Have you the consent of your parents?

J. — Write your names and the postal address of the place where you were baptized and of the place where your parents live.

K. — All right. — I will ask you some questions first so that you may be able to make your confessions easily. We will have the marriage afterwards[1].

L. — You know that Catholic marriage is a sacrament and cannot be dissolved?

M. — *N ... Do you wish to take N ... here present, as your lawful wife according to the rites of Holy Mother Church?*

N. — *N ... Do you wish to take N ... here present, as your lawful husband according to the rites of Holy Mother Church?*

(*Cetera in Rituali Romano.*)

O. — [Post orationes] : You are now bound by the sacrament of Matrimony. Pray God that you may keep faithful to Him and to His Church and to one another.

1. Si nihil urgeat, dicatur « I will get the necessary documents and dispensations. Come again after ... weeks. Then there will be confession and afterwards the marriage. For the present, live separate and see that you do not fall into sin. »

Bohemice. — Zpověď v jazyku českém.

A) — Když laikové, kteří cestují do cizích krajin, mají tuto knihu sebou, mohou jíti ke kterémukoli knězi, i když nezná jejich řeč. Ukážou mu stránku 4, potom podají mu zastrčený v ní tvrdý list a počínají si sami, jak se dí **Kajícníkovi.**

B) — *Kajícníkovi :* « Přečti si soukromě každou otázku! Kdykoli se dotknete prstem čísla otázky, povíte mi prostě po každé buď' « *ano* » nebo « *ne* ». Naznačíte pak počet hříchů buď' na prstech nebo poukazem na některou číslici tištěnou [1] a potom na některé z následujících určení času poukážete : *za den, za týden, za měsíc, za rok.* Buďte dobré mysli! Věc pomocí Boží bude snadná.

1. — Poslední zpověď byla — **a**) před několika nedělemi? (měsíci? — lety?) — **b**) před rokem? — **c**) o velikonocích?

2. — Opomíjel jste své modlitby ranní, večerní? — pravidelně? — Konal jste je nedbale?

3. — Rouhal jste se? — Je to u vás zvykem?

4. — Nebyl jste v neděli přítomen mši sv. svou vlastní vinou? — Přišel jste značně pozdě? — Nezanedbal jste při ní pozor dávati a se modliti?

5. — Konal jste služebné práce v neděli bez potřeby?

6. — Jakého jste stavu? — Svobodný? — Ženatý? — Vdovec?

7. — Bydlíte u svých rodičů? — či sám? — či ve své manželské domácnosti? — (či u panstva? — jsou katolíci?)

8. — Neuposlechl jste svých rodičů? — Jednal jste proti náležité úctě k nim! — k představeným?

9. — Míváte někdy zlé myšlenky? — připustil jste je? — živil jste je četbou? — obrázky? — neslušnou zvědavostí?

1. Jednou (1), dvakrát (2), třikrát (3)..... stokrát (100).

Asi (circiter) } 6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.

10. — Naslouchal jste někdy špatným řečem? — rád? — Účastnil jste se jich činně?

11. — Započal jste nebo dopustil jste hry příliš důvěrné? — se špatným úmyslem? — před svědky?

12. — Dospěl jste ke skutkům nečistým? — Sám? — **a**) s jinými? — dotýkaje se jich? — **b**) přímo? — rukama? — **c**) i jiným způsobem? — úplně? — **d**) s ženatým nebo se vdanou? — **e**) s různými osobami? — **f**) se svobodnými? s hochy?

13. — Po prvé se z toho vyznáváte? — A je to u vás již dosti starý zvyk? — **a**) A přece myslil jste, že se to má vyznati ve zpovědi? — **b**) A přistoupil jste s tak nepokojným svědomím k sv. přijímání? — **c**) Po několik let? (měsíců, neděl, dní?) — **d**) Kolikrát za rok? (za měsíc? za týden?)

14. — Máte snadno příležitost onu k hříchu? — **a**) Bydlí spoluhřešící s vámi v témž domě? — **b**) Nejsou z vaší rodiny? — **c**) Můžete se tedy od nich odloučiti?

15. Když se můžete odloučiti, je to vaše povinnost. — Slibujete? — Jakmile budete moci? — **a**) Nemůžete li odluku způsobiti, dbejte, abyste se nikdy nesešli sami dva pospolu. — **b**) Chcete a slibujete toho dbáti?

16. — Vzal jste nebo podržel věc cizí nebo ji poškodil? — tak, že to dělá velkou částku? — Byl jste nedbalý v péči o statek (jmění), jenž vám bylo svěřen od jiného?

17. — Dlouho jste meškal, než jste splatil dluhy? — **a**) Zaplatil jste náležitou mzdu? — **b**) Ošidil jste bližního ve zboží nebo v ceně jeho? — **c**) Jste ochoten navrátiti nebo škodu napraviti, jakmile budete moci?

18. — Nelhal jste? — Máte zvyk nadsazovat?

19. — Vypravoval jste rád nebo poslouchal špatné věc o bližním? — **a**) i věci nepravdivé? — **b**) A tak způsobil jste mu škodu, zármutek? — **c**) před několika jinými?

20. — Chováte proti někomu zášť? — **a**) proti svým přátelům nebo příbuzným? — **b**) Přál jste bližnímu zlé? — **c**) Radoval jste se z jeho neštěstí?

21. — Projevil jste netrpělivost? — hněv? — **a**) Udeřil jste bližního? — **b**) poranil jste ho? — **c**) zabil?

Za den, — za týden — za měsíc, — za rok.

22. — Jedl jste o dnech újmy (zapověděných) bez potřeby maso? — porušil jste příkaz postu bez dostatečného důvodu?

23. — Pil jste přes míru? — až do úplné opilosti? — Hřešil jste poněkud nestřídmosti v jídle?

24. — Hřešil jste lenosti? — Zanedbal jste práci, za niž dostáváte mzdu?

25. — Hřešil jste pýchou? — myšlenkou, slovem, skutkem? — Proti autoritě Boží? — proti církvi a víře?

26. — Byl jste tvrdým nebo pohrdavým vůči svým podřízeným? — Vynaložil jste příliš mnoho peněz a přílišnou péči na šaty a parádu?

27. — Nepokračoval jste v rozmluvě nebo v četbě, když jste v tom pozoroval nebezpečí pro svou víru? — poskytl jste svou účast nebo podporoval jste společnosti od církve zavržené nebo bezbožné? — Odebíral jste špatné časopisy?

28. — Dal jste hlas svůj lidem nekřesťanským? — kteří brojí proti církvi?

29. — Máte děti? — kolik? — **a**) posíláte je do katolické školy? — **b**) máte nejsvětější povinnost, aby byly katolicky vychovány. Slibujete, že za tím účelem učiníte všecko, cokoli můžete?

30. — Dáváte pozor na jejich známosti? — **a**) na hry? — **b**) na spoludruhy? — **c**) Postarali jste se, aby při spaní byly od sebe odděleny?

31. — Přestoupil jste zákon v manželství, abyste nedostali více dítek?

32. — Pokusila jste se o vyhnání plodu? — a dosáhla jste účinku?

33. — Živil jste v sobě náladu zpozdilého zármutku, neplodného škarohlídství? — **a**) reptání proti Prozřetelnosti? — **b**) zoufalství? — **c**) Projevil jste je s nebezpečím pohoršení jiných?

34. — Nechytal jste se pověry, abyste poznal budoucnost? — nebo abyste předešel neštěstí? — nebo abyste si podrobil bližního?

35. — Máte ještě jiné hříchy? úzkosti?

Asi (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

Domluva (Exhortatio).

Zpověd vaše je velmi dobrá. Učinil jste všecko, co jste mohl. Proto se nikterak nebojte!

Litujete všeho, cokoli se protiví přátelství s Bohem? Chcete v budoucnu věrně zachovávati zákon Boží?

Poproste tedy Boha za prominutí všech těch hříchů, jakož i všech, které byly v předešlém životě vašem. Slíbte Jemu, že se chcete s pomocí Jeho přičiniti, abyste se napravil.

Utíkejte se často k modlitbě, jíž dosáhnete, že se budete příležitosti chránit a pokušením odporovat. Doporučte Panně Marii všecky své boje, a proste ji často, aby vám vyžádala od Srdce Ježišova vytrvalost.

Buďte vytrvalým v častém sv. přijímání a snažte se, abyste ve svém okolí dobře činil. Budete-li dokonalým katolíkem, příklad váš povzbudí jiné, aby se napravili.

Satisfactio. Za pokání se pomodlete: **a**) 5krát Otčenáš a Zdrávas; — **b**) 1, 2, 3, desátky růžence, — **c**) Litanii k Panně Marii, — **d**) Křižovou cestu.

Dám vám teď rozřešení[1]. *Vzbuďte lítost!*

Formula contritionis. — Formule vzbuzení lítosti: Těchto hříchů svých srdečně lituji, poněvadž jsem jimi Boha, nejlepšího otce, urazil(a), a protože jsem trest zasloužil(a). Opravdu míním nikdy více nehřešiti. Odpusť mi všechny hříchy, můj Ježíši.

[Formula dimittendi:] Odejděte v pokoji!

Za den, — za týden, — za měsíc, — za rok.

1. Podám vám **a**) sv. přijímání; — **b**) vel. svatost hned zítra ráno — **c**) Dám vám svaté pomazání.

Pro Matrimonio.

Jde-li o rychlé uzavření manželství mezi cizinci :

A) Chcete býti spojen manželstvím? — Druhá strana souhlasí? — Chcete dáti děti prohlásiti za manželské před svou smrtí?

B) Máte již dávno poměr?

C) Máte překážku? — Není z vás nikdo již ve stavu manželském?

D) Měl jste již jiné manželství svátostné? — (A žije ještě dřívější druhá strana? — Pak je nemožno.

E) Jste oba katolici[1]? — krevní příbuzní? — sešvakření?

F) Máte potřebné listiny církevní? — i občanské? — **a**) Křtící list? — **b**) vysvědčení o stavu svobodném? — **c**) prohlašní list?

G) Kde je váš domov? — Či jste bez stálého domova?

H) Kde jste byl pokřtěn? — v které diecési? — Rok, měsíc a den?

I) Jste nepinoletý! — Máte souhlas svých rodičů?

J) Napište svá jména, a adressu místa, kde jste byli pokřtěni, a kde bydlí rodiče!

K) Nuže! Nejdříve vám dám otázky, abyste si snadno vykonali svatou zpověď? — Potom vás sezdám[2].

L) Víte, že manželství mezi katoliky je svátost? — a nerozlučitelné?

M) *N...! chcete si vzíti N...? zde přítomnou za svou řádnou manželku podle obřadu sv. matky církve?*

N) *N...! chcete si vzíti N...? zde přítomného za svého řádného manžela podle obřadu sv. matky církve?*

(*Cetera in rituali romano.*)

O) [Post orationes :] Nyní tedy jste spojeni svátostí manželství. Proste Boha, abyste zůstali věrnými Jemu, Jeho církvi a sobě navzájem!

1. Si non ambo catholici, addatur : « Slibujete úctu k náboženským výkonům katolickým choti a katolickou výchovu dítek? »

2. Si nihil urgeat, dicatur : » Požádám o potřebné doklady a dispense. Přijďte za..... týdny zase! potom bude zpověď a po ní oddavky. Teď však žijte odloučeně a obezřetně, abyste nehřešili! »

Croatice. — Ispovijed jezikom hrvatskim.

A) — Kad svjetovnjaci, putujući po stranim zemljama, imaju ovu knjigu pri sebi, neka pristupe ma kojem svećeniku, ako i ne zna njihov jezik. Neka mu pokažu stranicu 4, zatim neka mu dadu tvrd list ovdje umetnut i neka čine, kako se kaže **pokorniku**.

B) — **Pokorniku** : Pročitaj za se svako pitanje. Tada, kad se prstom dotakneš broja pitanja, reći ćeš mi jednostavno za svako pitanje : **Jesam** ili **Nijesam**. — Označit ćeš pak broj grijeha ili prstima svojima ili ćeš pokazati koji tiskani broj[1] i zatim ćeš jedno od ovih, što slijedi : SVAKI DAN, SVAKI TJEDAN, SVAKI MJESEC, SVAKU GODINU. Uzdaj se. Milošću će Božjom biti lako.

1. — Zadnja je tvoja ispovijed bila — **a**) prije više tjedni? (mjeseci? godina?) — koliko? — **b**) prije godinu dana? — **c**) o zadnjem Uskrsu?

2. — Jesi li zanemario jutarnju, večernju molitvu? — Obično? — Nemarno vršio?

3. — Jesi li psovao? — Psuješ li obično?

4. — Jesi li svojom krivnjom zanemario nedjeljom svetu misu? — Jesi li zakasnio k misi? — Jesi li pažljivo i pobožno slušao misu?

5. — Jesi li teške poslove vršio nedjeljom bez nužde?

6. — Kojega si staleža? — Neoženjen? — Oženjen? — Udovac?

7. — Stanuješ li — kod svojih roditelja? — ili sam? — ili u svojoj kući? — (ili kod gospodara? — je li katolik?)

8. — Jesi li se pokoravao svojim roditeljima? — Jesi li ih štovao? — Poglavare?

9. — Jesi li imao zlih misli? — Jesi li pristao na njih?

1. Iedanput (semel), dvaput (2), triput (3), četiriput (4), pet puta (5), šest p. (6), sedam p. (7), osam p. (8), devet p. (9), deset p. (10), petnaest p. (15), dvadeset p. (20), trideset p. (30), pedeset p. (50), sto p. (100), hiljadu p. (1000).

Po prilici (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

— Jesi li ih podržavao štivom? — slikama? — nepristojnom znaličnosti?

10. — Jesi li slušao kadgod zle razgovore? — Rado? — Jesi li i ti sudjelovao?

11. — Jesi li počeo činiti ili pripustio igre odviše prijateljske? — Zlom namjerom? — Pred drugima?

12. — Jesi li činio nepoštena djela? — sam? — **a**) s drugima? — doticajući se? — **b**) neposredno? — rukama? — **c**) I drugim načinom? — Potpuno? — **d**) s ženjenim ili s udatom? — **e**) s raznim osobama? — **f**) s neoženjenim? — **g**) s djecom?

13. — Kažeš li to prvi put? — Ili ti je već stari običaj? — **a**) Jesi li mislio, da ti to treba ispovjediti? — **b**) Jesi li se s nemirnom savjesti pričestio? — **c**) Kroz više godina? — (Kroz mjesec? — tjedan? — dan?) — **d**) Koliko puta svaku godinu? (svaki mjesec — tjedan?)

14. — Živiš li u griješnoj priliki? — **a**) Jesu li osobe, s kojima griješiš, u istoj kući? — **b**) Nijesu li iz tvoje obitelji? — **c**) Možeš li ih ostaviti?

15. — Ako ih možeš ostaviti, dužan si. — Obećaješ li? — Što prije možeš? — **a**) Ako ih ne možeš ostaviti, čuvaj se, da se nasamo nikad ne sastanete. — **b**) Hoćeš li i obećaješ li to?

16. — Jesi li uzeo, zadržao ili pokvario tugju stvar? — Koliko je vrijedila? — Jesi li zanemario stvar, što ti je drugi povjerio?

17. — Jesi li dugo ostao drugomu dužan? — **a**) Jesi li platio drugomu zasluženu plaću? — **b**) Jesi li bližnjega prevario u robi ili cijeni? — **c**) Hoćeš li povratiti ili naknaditi učinjenu štetu, što prije možeš?

18. — Jesi li lagao? — Običaješ li u govoru pretjerivati?

19. — Jesi li pripovijedao ili rado slušao zlo o bližnjemu? — Klevete? — I tako mu naškodio, žalostio ga? — Pred više osoba?

20. — Mrziš li na koga? — **a**) na rogjake? — **b**) Jesi li bližnjemu zlo želio? — **c**) Veselio se njegovoj nesreći?

21. — Jesi li se pokazao nestrpljiv? — srdit? —**a**) Udario bližnjega? — **b**) ranio ga? — **c**) Usmrtio ga?

Svaki dan; — tjedan; — mjesec; — Svaku godinu.

32. — Jesi li jeo mesa na zabranjene dane bez potrebe? — Jesi li prekršio post bez dovoljna razloga?

33. — Jesi li prekomjerno pio? — Tako, da nijesi znao za se? — Jesi li prekomjerno jeo?

34. — Jesi li bio lijen? — Jesi li zanemario posao, za koji primaš plaću?

35. — Jesi li bio ohol, mišlju? riječju? djelom? — Protiv Boga? — Protiv Crkve i vjere?

36. — Jesi li bio osoran prema svojim podanicima, prezirao ih? — Nijesi li odviše trošio na haljine i nakit?

37. — Nijesi li nastavio razgovore ili čitanje, pošto si opazio, da su pogibeljne za tvoju vjeru? — Nijesi li se dao upisati u društva od crkve zabranjena, ili bezbožna, jesi li ih branio? — Jesi li pretplatio zle novine?

38. — Jesi li glasovao za nekršćanske muževe? — za neprijatelje Crkve?

39. — Imaš li djece? — koliko? — **a**) Šalješ li ih u katoličku školu? — **b**) Strogo si dužan katolički ih odgojiti; obećaješ li, da ćeš sve za to učiniti, što možeš?

30. — Paziš li na to, da djeca čisto žívu? — **a**) na igre? — **b**) s kim se djeca druže? — **c**) Paziš li na to, da nasamo spavaju?

31. — Jesi li prestupio zakon Božji u ženidbi, da ne dobiješ više djece?

32. — Jesi li pokušao, da protjeraš plod iz utrobe? — suspjehom?

33. — Jesi li se podao škodljivoj žalosti? — **a**) mrmljao oroti Božjoj providnosti? — **b**) očajavao? — **c**) Jesi li to dčitovao i time druge sablaznio?

34. — Nijesi li čarao, da doznaš budućnost? — ili da odvratiš nesreću? — ili da zavladaš nad bližnjim?

35. — Imaš li još koji grijeh? — dvojbe?

Po prilici circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

Ekshortacija (Exhortatio).

Ispovijed ti je veoma dobra. Učinio si sve, što si mogao. Ne boj se!

Kaješ li se za sve, čim si Boga uvrijedio? Hoćeš li odsele vjerno obdržavati zakon Božji?

Moli se dakle Bogu,da ti oprosti sve ove grijehe i što si ih prije počinio. Obećaj mu, da ćeš sudjelovati s milošcu njegovóm, da se popraviš.

Moli se često, jer tako ćeš se moći očuvati od griješnih prilika i napasti svladati. Preporuči Majci Božjoj sve svoje borbe i moli je često, da ti isprosi od Srca Isusova ustrajnost u dobru.

Često se pričešćuj i širi dobro oko sebe. Ako budeš dobar katolik, druge ćeš obratiti.

Satisfactio : Za pokoru ćeš izmoliti : — **a**) Pet puta *Očenaš* i *Zdravo Marijo;* — **b**) 1, 2, 3 desetice na tvojoj krunici; — **c**) Litanije bl. dj. Marije; — **d**) Obavit ćeš križni put.

Sada ću te odriješiti[1]; *probudi nanovo djelo skrušenja.*

Formula dimittendi : Pogji u miru! *Hvaljen Isus!*

Formula contritionis : Za ove i sve ostale grijehe života svoga kajem se od svega srca, što sam uvrijedio Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griješiti. Molim Vas, oče duhovni, naložite mi spasonosnu pokoru i odriješite me od grijehâ.

1. Donijet ću ti — **a**) odmah sv. popudbinu; — **b**) svetu pričest sutra ujutro — **c**) Dat ću ti svetu pomast.

Pro Matrimonio. — Za ženidbu u slučaju nužde.

A) — Hoćeš li se vjenčati? — Pristaje li drugi (druga)? — Hoćeš li prije smrti pozakoniti djecu?

B) — Jesi li već odavno u odnošaju s tom osobom?

C) — Ima li zapreke megju vama? — Nije nijedna stranka u braku?

D) — Jesi li već bio (bila) crkveno vjenčan (a)? — Živi li još prvi muž (prva žena)? (Tada nije moguće.)

E) — Jeste li oboje katolici[1]? — rogjaci? — u tazbini?

F) — Imate li potrebne crkvene svjedodžbe? — svjetovne? — a) Krsni list? — b) ličnu svjedodžbu? — c) o naviještenju?

G) — Gdje ti je obitavalište? — Jesi li bez stalnoga obitavališta?

H) — Gdje si kršten? — U kojoj biskupiji? — koje godine, mjeseca, dana?

I) — Jesi malodoban! — Imaš li privolu roditeljâ?

J) — Napiši imena vaša, poštu mjesta, gdje si kršten i gdje stanuju roditelji.

K) — Dobro. — Prije svega ću vas pitati, da se lako ispovjedite. — Zatim će biti vjenčanje[2].

L) — Znate li, da je katolička ženidba sakramenat, nerazriješiva?

M) — *N ... hoćeš li uzeti N... ovdje prisutnu za tvoju zakonitu ženu. (N... muža) po obredu svete matere Crkve?*

(*Cetera in rituali romano.*)

O) — (Post orationes :) Sada ste svezani sakramentom ženidbe. Molite se Bogu, da vazda ostanete vjerni Njemu i Crkvi njegovoj i jedno drugome.

1. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « Obećaješ li, da ćeš poštovati katoličku vjeru sudruga i da ćeš u katoličkoj vjeri odgojiti djecu? »

2. Si nihil urgeat, dicatur : « Molit ću za potrebne svjedodžbe i oproste. Vratite se poslije... tjedna. Tada ćete se ispovjediti i vjenčati. Sad pako živite odijeljeni, budite oprezni, da ne sagriješite. »

Danice. — Skriftemaal paa Dansk.

A) Dersom Lægfolk, som rejser i Udlan(d)et, har denne Bog hos sig, kan de gaa til en(h)ver Præst, selvom han ikke ken(d)er deres Sprog. De skal saa vise ham Side 4, og derefter overgiver de ham det hoslagte stive Papir; og de selv gör, som der staar.

B) **Skriftebarn** : Læs for Dem selv de enkelte Spörgsmaal; og (H)ver Gang De med Deres Finger peger paa Nummeret af et Spörgsmaal, saa si(g)er De blot : JA eller NEJ. (H)vor mange Gange De har begaaet en Syn(d), kan De angive med Deres Fingre eller ved at pege paa de trykte Tal og derefter paa en af de fire følgen(d)e Betegnelser : *(h)ver Dag, (h)ver Uge, (h)ver Maaned, (h)vert Aar.* — Fat kun Mod; med Guds Naade vil det gaa ganske lét.

1. — Var Deres si(d)ste Skriftemaal — **a**) for flere **Uger** siden? (**Maaneder? Aar?**) — (h)vor mange? — **b**) for eet Aar siden? — **c**) si(d)ste Paaske?

2. — Har De forsömt at bede Deres Morgen-og Aftenbön? — sædvänlig? — Har De bedt dem uden Andagt?

3. — Har De bän(d)et? — Har De den Vane at bän(d)e?

4. — Har De om Söndagen ved Deres egen Skyl(d) ikke været i nogen Messe? — Kom De betydelig for sent? — Har De un(d)ladt at bede; var De uopmærksom un(d)er Messen?

5. — Har De uden Nødvendighed arbejdet om Söndagen?

6. — (H)vilken Stilling har De? — ugift? — gift? — Enkeman(d)? (Enke?)

7. — Bör De hos Deres Forældre? — alene? — sam-

1. **En Gang** (semel), **to** (2) *Gange*, **tre** (3) G., **fire** (4) G., **fem** (5) G., **seks** (6) G., **syv** (7), **otte** (8) G., **ni** (9) G., **ti** (10) G., **femten** (15) G., **tyve** (20) G., **tred(i)ve** (30) G., **hal(v)tre(d)s** (50) G., **hun(d)rede** (100) G., **tusin(d)e** (1000) **Gange.**

Omtrent (circiter) **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

men me(d) Deres Ægtefælle? — (hos et Herskab? — Er **Herskabet katholsk?**)

8. — Har De været ulydig mod Deres Forældre? — Var **De uærbodig imöd Dem?** — möd Deres Foresatte?

9. — Har De un(d)ertiden daarlige Tanker? — **har De dvælet ved dem?** — næret dem ved Læsning? — **ved Billeder?** — ved uærbar Nysgerrighed?

10. — Har De hørt paa upassen(d)e Tale? — **med Velbehag?** — har De taget Del deri?

11. — Har De begyndt paa eller tilladt altfor fortrolige Lege? — med en daarlig Hensigt? — i andres Nærværelse?

12. — Haa De gjort noget uanstændigt? — alene? — **a)** sammen me(d) andre? — ved at beröre andre? — **b)** directe? — med Hæn(d)erne? — **c)** paa an(d)en Maade? — complete? — **d)** me(d) en gift Man(d) eller Kvin(d)e? — **e)** me(d) forskellige Personer? — **f)** me(d) en ugift? — me(d) Börn (Drenge)?

13. — Skrifter De dette for förste Gang? — er det en gammel Vanesyn(d)? — **a)** Mënte De at De skul(d)e si(g)e dëtte i Skriftemaalet? — **b)** Har De modtaget Kommunionen i denne Tilstan(d)? — **c)** i flere **Aar?** (**Maaneder? Uger, Dage?**) — **d)** (H)vor mange Gange om **Aaret** (**Maaneden, Ugen**)?

14. — Har De tit Lejlighed til at begaa denne Syn(d)? — **a)** Bör De i samme Hus me(d) den, De syn(d)er me(d)? — **b)** Det er vel ikke nogen af Deres Familië? — **c)** Saa **kan** De vel gaa bort fra dem?

15. — Er det muligt at komme bort derfra, saa skal De göre det. — Lover De det? — saa snart som muligt? — **a)** Kan De ikke blive adskilt, saa vogt Dem for at komme sammen alene. — **b)** Lover De at ville göre det?

16. — Har De [bort]taget, beholdt eller beskadiget noget, som ikke tilhørte Dem? — for (h)vilken Værdi? — Var De skødesløs me(d) andres Ting, som var Dem betroët?

17. — Har De ventet længe me(d) at betale **Deres** Gæld? — **a)** Har De betalt retfærdig Lön? — **b)** Har De

Hver Dag; — Uge- — Maaned; — Hvert Aar.

bedraget me(d) Varer eller deres Pris? — c) Er De rede til at give alt tilbage og göre Skaden god igen, saa snart De kan?

18. — Har De löjet? — Har De den Vane at overdrive?

19. — Har De talt eller me(d) Glæde hørt ondt om Næsten? — a) Har De bagva(d)sket? — b) Har De derved skadet, bedrøvet nogen? — c) i manges Nærværelse?

20. — Nærer De Had mod nogen? — a) maaske Slægtninge eller paarören(d)e? — b) Har De ønsket ondt over andre? — c) Har De glædet Dem over en andens Uhel(d)?

21. — Har De vist Utaalmodighed? — Vrede? — a) Har De slaaet nogen? — b) har De saaret? — c) dræbt nogen?

22. — Har De — uden Nødvendighed — spist Kød paa Abstinensdäge? — Har De overtraadt Fästebudet uden gyldig Grun(d)?

23. — Har De drukket for meget? — Var De hēlt beruset? — Har De syndet ved at spise for meget?

24. — Har De syndet ved Dovenskab? — Har De forsömt den Bestilling, De faar Betaling for.

25. — Har De syndet ved hovmodige, stolte Tanker, Or(d), Gerninger? — mod Guds Autoritet? — mod Kirken og mod Troën?

26. — Var De haard og stolt overfor Deres un(d)ergivne? — Har De brūgt for mange Penge til Klæder og Pynt?

27. — Har De fortsat Samtäler eller Læsninger, skönt De mærkede, at det blev en Fare for Deres Tro? — Har De ved Deres Navn og Deres Hjælp støttet ugudelige og af Kirken forbudne Selskäber? — daarlige Blade?

28. — Har De afgivet Deres Stemme for ukristelige Mæn(d)? — og som forfølger Kirken?

29. — Har De Börn? Hvor mange? — a) Gaar disse i en katholsk Skole? — b) De har den strengeste og helligste Pligt at lade dem opdräge katholsk. — Lover De at göre alt, (h)vad De kan for at sætte det igennem?

Omtrent (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

30. — Passer De godt paa Deres Börns Samkvem med andre? — **a**) deres Leg? — **b**) deres Kammerater? — **c**) Sover Börnene (h)vert for sig?

31. — Har De i Ægteskābet han(d)let imod Guds Anordning for ikke at faa flere Börn?

32. — Har De gjort Forsøg paa Fosterfordrivelse? — Har De opnaaët Deres Hensigt?

33. — Har De fremmet Tilböjebigheden til unyttig Bedrøvelse, — **a**) til Klager imod Guds Forsyn — **b**) til Fortvivlĕlse? — **c**) Har De ved at vise disse Stemninger i det ydre, givet Forargĕlse?

34. — Har De brügt overtroïske Midler for at faa noget om Fremtiden at vide? — for at forebygge Uhel(d)? — for at faa Magt over Næsten?

35. — Har De begaaët flere Syn(d)er endnu? — Er De urolig?

Skriftetāle (Exhortatio).

Deres Skriftemaal er godt. De har nu gjort alt, (h)vad De kun(d)e göre. Vær derfor ganske rolig nu.

Angrer De alt, hvorved De har krænket Gud og mistet hans Venskab? Vil De for Fremtiden trofast hol(d)e Guds Bud?

Bed Gud nu (h)jertelig om Tilgivelse for alle de Syn(d)er, De nu har skriftet og for alle Syn(d)er i Deres tidligĕre Liv. Lov Gud, at De vil bruge hans Naadegāver til at forbedre Dem.

Tag hyppigt Deres Tilflugt til Bön, saa vil De kunne un(d)gaa alle Lejligheder til Syn(d) og modstaa alle Fristelser. Anbefal Dem i alle Deres Vanskelighēder til Jomfru Maria og bed hen(d)e tit om, at hun maa opnaa Dem af Jesu (H)jerte Udholdenhēdens Naade.

Modtag flittigt de hellige Sakramenter og søg altid at göre godt imod Deres Omgivelser. Er De en god og hēlstøbt Katholik, saa vil De ved Deres gode Eksempel bidrage til andres Omven(d)else.

Hver Dag; — Uge; — Maaned; — Hvert Aar.

Satisfactio : Som Bod beder De da — **a**) fem **Fader vor og Hil Dig Maria**; — **b**) 1, 2, 3 Led af Rosenkransen; — **c**) det lauretanske Litani; — **d**) Korsvejsandagten.

Nu skal jeg give Dem den hellige Absolution; opvæk en(d)nu engang Anger[1].

[Formula contritionis.] *Angerbön* : O min Gud! alle mine Syn(d)er angrer jeg af (H)jertensgrund, fordi jeg ved dem har fortörnet dig og fortjent din retfærdige Straf — men især angrer jeg dem, fordi jeg har fornærmet dig, min kærligste Fader og störste Velgörer, det höjeste og elskeligste Gode, som jeg vil elske over alt.

Med din Naade fatter jeg nu det faste Forsæt ikke mere at fornærme dig, min kærligste Gud, med mogen Syn(d), og omhyggeligt at un(d)gaa alle farlige Lejlighëder til Syn(d). — Gud, vær mig Syn(d)er naadig!

[Formula dimittendi :] Lovet vaere Jesus Kristus. — Gaa nu i Fred.

Pro Matrimonio. — Ægteskab.

A. — Vil De blive gift? — Er den an(d)en Part rëde il at gifte sig med Dem? — Vil De legitimere Deres Börn, för De dør?

B. — Har De levet længe sammen med den an(d)en?

C. — Er dër maaske noget, som hindrer Dem i at blive gift? — Er ingen af Dem allerede gift?

D. — Har De været gift för? — (Lever Deres tidligëre Ægtefælle en(d)nu? — Saa er det umuligt).

E. — Er De begge to Katholikker?[2] — er De i Familië, — i Slægt med hinan(d)en?

F. — Har De de fornødne kirkelige og borgerlige Papirer (Attester)? — **a**) Daabsattesten? — **b**) Attesten for at

1. **a**) Nu skal jeg give Dem de si(d)ste Sakramenter; — **b**) i Morgen skal jeg give Dem de hellige Sakramenter; — **c**) den si(d)ste Olie.

2. [Si non ambo catholici, addatur :] « Lover De at ville respektere Deres Ægtefælles katholske Övelser og garanterer De for Börnenes katholske Opdragelse? »

De er ledige (ugifte), — c) at dĕr er bleven lyst for Dem fra Prækestolen?

G. — (H)vor ophol(d)er De Dem? — (h)vor bōr De? — Rejser De omkring?

H. — Aar, Maaned, Dag? — (H)vor er De bleven døbt? — I (h)vilket Dioces?

I. — Er De umyndig? — Har De Deres Forældres Samtykke?

J. — Skriv Deres Navne, Adressen til det Sted, (h)vor De er bleven døbte og Adressen til Deres Forældre.

K. — Godt. — Først skal jeg spörge Dem, for at De lettere kan aflægge Skriftemaalet. Derefter følger saa Ægtevielsen[1].

L. — Véd De, at det katholske Ægteskab er et Sakrament og er uopløseligt?

M. — *N... ! Er det din faste, frië Villië og din velovervejede Hensigt at tage N..., som staar hos dig, til din Ægtehustru efter Guds Anordning og In(d)stiftĕlse?*

N. — *N... ! Er det din faste, frië Villië og din velovervejede Hensigt at tage N..., som staar hos dig til din Ægtehusbon(d) efter Guds Anordning og In(d)stiftĕlse?*

(*Cetera in Rituali Romano.*)

O. — [*Post orationes :*] Nu er De da forenede ved Ægteskabets Sakrament. Bed derfor Gud om, at De maa være stan(d)aftige og tro imod ham, imod hans Kirke og imod hinanden.

1. [Si nihil urgeat, dicatur :] « Jeg skal sörge for de fornødne Papirer [og Dispensationer]. Kom tilbage om ... Uger. Saa skal De skrifte og in(d)gaa Ægteskābet. Lev nu skilte fra hinanden og vær forsigtige, at De ikke syn(d)er. »

Franco-gallice. — Confession en français.

A) — Que les fidèles de langue française, partant pour l'étranger, emportent ce petit livre, et ils pourront se confesser partout, même à un prêtre qui ne sait pas un mot de français. — Ils lui montreront d'abord la page 4, puis ils lui présenteront le carton annexé à ce livre; enfin eux-mêmes agiront comme il est dit dans l'avis *au pénitent*.

B) — **Au pénitent** : Lisez tout bas chaque question. Puis, en montrant le numéro de la question, vous direz tout simplement sur chacune : *Oui* ou *Non*. Pour indiquer le nombre de vos péchés, vous ferez signe avec vos doigts, ou bien vous montrerez un des nombres imprimés[1] et une des quatre déterminations suivantes : **Par jour, — par semaine, — par mois, — par année.** — Ayez bon courage. Ce sera facile par la grâce de Dieu.

1. — Votre dernière confession a été faite, — **a**) il y a plusieurs — semaines? (mois? — années?) — combien? — **b**) il y a un an? — **c**) aux dernières Pâques?

2. — Vous avez omis vos prières du matin, du soir? — Ordinairement? — Vous les avez récitées avec négligence.

3. — Vous avez blasphémé ou juré à tort? — C'est une habitude chez vous?

4. — Le dimanche avez-vous manqué à la messe par votre faute? — Y êtes-vous arrivé trop tard? — N'y avez-vous pas négligé l'attention, la prière?

5. — Avez-vous travaillé le dimanche sans nécessité?

6. — Quelle est votre condition? — Célibataire? — Marié? — Veuf?

7. — Habitez-vous chez vos parents? — Ou seul? —

1. Une *fois* (semel); deux f. (2); trois f. (3); quatre f. (4); cinq f. (5); six f. (6); sept f. (7); huit f. (8); neuf f. (9); dix f. (10); quinze f. (15); vingt f. (20); trente f. (30); cinquante f. (50); cent f. (100); mille f. (1000).

Environ (circiter) } 6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.

Etes-vous en ménage? — (Ou chez des maîtres? — Sont-ils catholiques?)

8. — Avez-vous désobéi à vos parents? — Avez-vous manqué de respect envers eux? — envers vos supérieurs?

9. — Vous avez quelquefois de mauvaises pensées? — Vous y avez consenti? — Vous les avez provoquées par des lectures? — par des images? — par une curiosité inconvenante?

10. — Vous avez entendu quelquefois de mauvaises conversations? — Volontairement? — Vous y avez pris part?

11. — Vous avez commencé ou permis des jeux trop familiers? — Avec mauvaise intention? — Il y avait des témoins?

12. — Vous avez commis de mauvaises actions? — Tout seul? — **a**) Avec d'autres? — En les touchant? — **b**) Directement? — Avec les mains? — **c**) Et autrement aussi? — Jusqu'au bout? — **d**) C'était avec quelqu'un de marié? — **e**) Avec plusieurs personnes? — **f**) des célibataires? — Avec des enfants?

13. — C'est la première fois que vous dites cela? — Et vous péchez ainsi depuis assez longtemps déjà? — **a**) Vous sentiez bien qu'il fallait le dire en confession? — **b**) Et vous avez communié malgré ce remords? — **c**) Depuis plusieurs années? (mois? — semaines? — jours?) — **d**) Combien de fois par année? (par mois? — par semaine?)

14. — Vous avez facilement cette occasion de péché? — **a**) Ceux qui pèchent avec vous habitent dans la même maison que vous? — **b**) Ils ne sont pas de votre famille? — **c**) Alors vous pouvez vous séparer d'eux?

15. — Si la séparation est possible, vous devez la faire. — Vous la promettez? — Vous la ferez le plus tôt possible? — **a**) Si la séparation est impossible, ayez soin de ne jamais vous rencontrer en tête-à-tête. — **b**) Vous y ferez attention, vous le promettez?

16. — Avez-vous pris, retenu ou détérioré le bien d'au-

trui? — Jusqu'à une somme appréciable? — Avez-vous négligé ce qui vous était confié?

17. — Avez-vous différé longtemps de payer vos dettes? — **a**) Avez-vous payé des salaires équitables? — **b**) Avez-vous trompé sur les marchandises ou sur leur prix? — **c**) Etes-vous disposé à restituer ou à réparer dès que vous le pourrez?

18. — N'avez-vous pas menti? — Avez-vous l'habitude d'exagérer?

19. — Vous avez raconté ou écouté avec plaisir des médisances? — **a**) des calomnies? — **b**) qui ont nui au prochain, ou l'ont attristé? — **c**) Devant plusieurs personnes?

20. — Avez-vous de la haine contre le prochain? — **a**) contre des membres de votre famille? — **b**) Vous avez souhaité du mal au prochain? — **c**) Vous avez été content des malheurs d'autrui?

21. — Vous avez manifesté de l'impatience? — de la colère? — **a**) Vous avez frappé? — **b**) blessé? — **c**) tué?

22. — Avez-vous mangé de la viande les jours défendus, sans nécessité? — Avez-vous violé la loi du jeûne sans motif suffisant?

23. — Avez-vous bu avec excès? — Jusqu'à l'ivresse complète? — Vous avez été un peu gourmand?

24. — Avez-vous été paresseux? — Avez-vous négligé le travail pour lequel vous êtes payé?

25. — Vous avez été orgueilleux? — par pensée? par parole? par action? — Contre l'autorité de Dieu? — Contre l'Église et la foi?

26. — Avez-vous été dur ou méprisant envers vos inférieurs? — Avez-vous dépensé trop d'argent et de soins pour votre toilette, par coquetterie?

27. — Avez-vous continué des conversations ou des lectures que vous sentiez dangereuses pour votre foi? — Avez-vous donné votre nom ou votre appui à des sociétés condamnées par l'Église ou impies? — à de mauvais journaux?

Environ (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

28. — Avez-vous voté pour des hommes qui ne sont pas chrétiens? — qui attaquent l'Église?

29. — Avez-vous des enfants? — Combien? — **a**) Est-ce que vous les envoyez dans une école catholique? — **b**) Vous avez une obligation très grave de les élever en catholiques; promettez-vous de faire tout votre possible pour cela?

30. — Surveillez-vous leur conduite? — **a**) leurs jeux? — **b**) leurs compagnons? — **c**) Est-ce qu'ils dorment séparément?

31. — Avez-vous violé les lois du bon Dieu sur le mariage afin de n'avoir plus d'enfants?

32. — Avez-vous employé des moyens pour l'avortement? — L'avez-vous produit?

33. — Avez-vous entretenu des dispositions de vaine tristesse ou de découragement? — **a**) de murmure contre la Providence? — **b**) de désespoir? — **c**) Et vous les avez manifestées avec péril de scandaliser?

34. — Avez-vous recouru à des pratiques superstitieuses? — pour connaître l'avenir? — ou pour empêcher un malheur? — ou pour influencer le prochain?

35. — Avez-vous d'autres péchés? — des inquiétudes?

Exhortation (Exhortatio).

Votre confession est très bonne. Vous avez fait votre possible. N'ayez aucune crainte.

Vous regrettez tout ce qui est contraire à l'amitié du bon Dieu? — Vous voulez désormais rester bien fidèle à ses commandements?

Demandez donc pardon à Dieu pour tous ces péchés et pour tous ceux de votre vie passée. Promettez-lui de correspondre à sa grâce pour travailler à vous corriger.

Recourez souvent à la prière; par elle vous obtiendrez d'éviter les occasions et de résister aux tentations. Recommandez toutes vos luttes à la Très Sainte Vierge Marie et priez-la souvent de vous obtenir du Cœur de Jésus la persévérance.

Soyez fidèle à communier souvent et tâchez de faire beaucoup de bien autour de vous. Si vous êtes un catho-

lique parfait, votre exemple préparera des conversions.

Satisfactio : Pour votre pénitence, vous réciterez : — **a**) Cinq fois *Notre Père* et *Je vous salue, Marie* — **b**) 1, 2, 3 dizaines de votre chapelet — **c**) les litanies de la Sainte Vierge — **d**) Vous ferez le chemin de la croix.

Je vais vous donner l'absolution[1]*; renouvelez votre acte de contrition.*

Formula contritionis : Acte de contrition : Mon Dieu, j'ai un extrême regret de vous avoir offensé parce que vous êtes infiniment bon et aimable et que le péché vous déplaît. Je fais un ferme propos, moyennant votre sainte grâce, de ne plus vous offenser et de faire pénitence. Ainsi-soit-il.

[Formula dimittendi :] Allez en paix

Pro matrimonio.

Pour marier des fidèles de langue française.

A) — Vous voulez vous marier? — Et l'autre y consent? — Vous voulez légitimer vos enfants avant de mourir?

B) — Vous avez vos relations ensemble depuis longtemps?

C) — Avez-vous un empêchement? — Aucun de vous n'est marié?

D) — Avez-vous eu un autre mariage? — à l'église? — (Avec quelqu'un qui vit encore? — Alors c'est impossible).

E) — Êtes-vous tous les deux catholiques?[2] — parents? — parents par alliance?

F) — Avez-vous tous les papiers nécessaires, ceux de l'Église? — ceux de l'État civil? — **a**) votre acte de baptême? — **b**) l'attestation que vous n'êtes pas marié? — **c**) celle des bans?

1. Je vous apporterai — **a**) le Viatique tout de suite; — **b**) la sainte communion demain matin — **c**) Je vais vous donner l'Extrême-Onction.

2. Si non ambo catholici : « Promettez-vous de respecter la pratique catholique de votre conjoint (e), et de donner une éducation catholique à vos enfants? »

G) — Où est votre domicile? — Vous en changez constamment?

H) — Où avez-vous été baptisé? — Dans quel diocèse? — A quelle date : année, mois, jour?

I) — Vous êtes mineur (e). — Avez-vous le consentement de vos parents?

J) — Ecrivez vos noms, l'adresse de la paroisse où vous avez été baptisés, et celle de vos parents?

K) — Bien. — Je vais d'abord vous interroger pour que vous fassiez facilement votre confession. Puis, nous ferons le mariage [1].

L) — Vous savez que le mariage catholique est un sacrement et qu'il est indissoluble?

M) — *N..., voulez-vous prendre N*** ici présente pour votre épouse légitime selon le rite de notre Sainte Mère l'Eglise?*

N) — *N***, voulez-vous prendre N*** ici présent pour votre époux légitime selon le rite de notre Sainte Mère l'Eglise?*

(*Cetera in rituali romano*).

O) — [*Post orationes*] : Maintenant vous êtes unis par le sacrement de mariage. Priez Dieu afin que vous demeuriez fidèles envers Lui, envers son Église et entre vous.

1. Si nihil urgeat : « Je demanderai les papiers et dispenses nécessaires. Revenez dans ... semaines. Alors vous vous confesserez et vous vous marierez. En attendant vivez séparés, et veillez à ne point offenser Dieu. »

Germanice. — Beicht in deutscher Sprache.

A) — Wenn ein Laie auf der Reise durch fremdes Land dieses Büchlein mitnimmt, so kann er sich an jeden Priester wenden, auch wenn dieser die Sprache nicht versteht. Nur zeige man ihm die Seite 4, dann gebe man ihm das steife hier eingefügte Blatt und tue dann, wie hier gesagt ist **zum Beichtenden.**

B) — **Zum Beichtenden :** Lesen Sie für sich jede Frage! Indem Sie dann mit dem Finger auf die Zahl (Nummer) der betreffenden Frage hinzeigen, sagen Sie mir einfach : « *Ia* » oder : « *Nein* »! Die Zahl Ihrer Verfehlungen aber geben Sie mir entweder mit den Fingern an, oder indem Sie auf eine hier gedruckte Zahl[1] hinweisen und dann auf eine der folgenden vier Angaben : IM TAGE, IN DER WOCHE, IM MONAT, IM IAHRE. Nur Mut! Mit Gottes Gnade geht es leicht!

1. — War Ihre letzte Beicht — **a**) vor mehreren Wochen? (Monaten? Iahren?) — Vor wievielen? — **b**) Vor einem Iahre? — **c**) In der letzten Osterzeit?

2. — Haben Sie Ihr Morgen" und Abendgebet unterlassen? — War dies gewöhnlich? — Oder haben Sie diese Gebete nachlässig verrichtet?

3. — Haben Sie sich durch Gotteslästerung oder falschen Eid versündigt? — Ist dies Ihre Gewohnheit?

4. — Haben Sie an Sonn" oder Feiertagen aus eigener Schuld die heilige Messe versäumt? — Oder sind Sie bedeutend zu spät gekommen? — Waren Sie beim Gottesdienste freiwillig zerstreut? — vielleicht so sehr, dass Sie auch auf das Gebet nicht achtgegeben haben?

5. — Haben Sie an Sonn" oder Feiertagen ohne Not knechtliche Arbeiten verrichtet?

6. — Sind Sie ledig? — Oder verheiratet? — Oder verwitwet?

7. — Wohnen Sie bei Ihren Eltern? — Oder allein? —

1. Einmal (semel); — zwei*mal* (bis); — dreim. (3); vierm. (4); — fünfm. (5); — sechsm. (6); — siebenm. (7); — achtm. (8); — neunm. (9); — zehnm. (10); — fünfzehnm. (15); — zwanzigm. (20); — dreissigm. (30) — fünfzigm. (50); — hundertm. (100); — tausendm. (1000).

Ungefähr circiter } **6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 15 - 20 - 50 - 100 - 1000.**

Oder bei Ihrer Frau? (Ihrem Mann?) — [Oder sind Sie im Dienste? — Sind die Dienstgeber katholisch?]

8. — Haben Sie Ihren Eltern den schuldigen Gehorsam verweigert? — Oder haben Sie die ihnen schuldige Ehrfurcht verletzt? — Geschah dies gegenüber den Vorgesetzten?

9. — Haben Sie manchmal schlechte Gedanken und Vorstellungen gehabt? — Haben Sie sich freiwillig dabei aufgehalten? — Sind diese Vorstellungen gekommen infolge schlechter Lektüre? — oder weil Sie unschamhafte Bilder angeschaut haben? — oder weil Sie die böse Neugierde befriedigt haben?

10. — Haben Sie schlechte Reden angehört? — Und vielleicht innerlich zugestimmt? — Haben Sie auch selbst solche Reden geführt?

11. — Haben Sie auch unvorsichtige Handlungen gemacht oder zugelassen? — In böser Absicht? — Geschah es in Gegenwart anderer?

12. — Haben Sie Unschamhaftes getan? — Allein? — **a**) Mit anderen? — Durch Berührung? — **b**) Am blossen Leibe? — Mit der Hand? — **c**) Auch auf andere Weise? — Haben Sie diese Sünde vollständig begangen? — **d**) Mit einer verheirateten Person? — **e**) Mit verschiedenen Personen? — **f**) Mit ledigen? — Mit Knaben?

13. — Vielleicht beichten Sie diese Sünde heute zum erstenmale? — Ist dies bei Ihnen schon eine recht alte Gewohnheit? — **a**) Sie wussten doch, dass Sie dies in der Beicht hätten sagen sollen? — **b**) Haben Sie mit dieser Sünde auf dem Gewissen die hl. Kommunion empfangen? — **c**) Mehrere Iahre hindurch? (Monate? Wochen? Tage?). — **d**) Wie oft im Iahre? (im Monat? in der Woche?)

14. — Haben Sie leicht Gelegenheit, diese Sünde zu begehen? — **a**) Wohnen die Personen, mit welchen Sie sich versündigt haben, mit Ihnen im selben Hause? — **b**) Gehören sie zu Ihrer Verwandtschaft? — **c**) Können Sie also aus deren Nähe sich wegbegeben?

15. — Wenn Sie den gemeinsamen Aufenthaltsort aufgeben können, dann sind Sie dazu auch verpflichtet. — Versprechen Sie dies? — Sobald es Ihnen möglich ist? — **a**) Wenn Sie aber keine Änderung des Aufenthaltsortes vornehmen können, müssen Sie sich hüten, mit der andern Person allein zusammenzukommen. — **b**) Sind Sie

Im Tage. — In der Woche. — Im Monat. — Im Iahre.

dazu bereit und versprechen Sie, darauf zu achten?

16. — Haben Sie fremdes Eigentum genommen oder zurückbehalten oder beschädigt? — War es von grösserem Werte? — Haben Sie die Obsorge über ein Ihnen anvertrautes Gut vernachlässigt?

17. — Haben Sie die Bezahlung von Schulden zu lange hinausgeschoben? — **a**) Haben Sie die Löhnungen in der gewöhnlichen Höhe ausbezahlt? — **b**) Haben Sie den Nächsten betrogen entweder durch schlechte Waren oder durch zu hohen Preis? — **c**) Sind Sie zur Rückgabe oder zum Schadenersatz bereit, sobald es Ihnen möglich ist?

18. — Haben Sie gelogen? — Haben Sie die Gewohnheit zu übertreiben?

19. — Haben Sie über den Nächsten Schlechtes erzählt oder angehört? — **a**) Etwas, das gar nicht wahr war? — **b**) Haben Sie ihm dadurch einen Schaden zugefügt oder ihn betrübt? — **c**) Geschah dies in Gegenwart mehrerer?

20. — Haben Sie eine Feindschaft mit jemand? — **a**) Mit Blutsverwandten oder Verschwägerten? — **b**) Haben Sie dem Nächsten Böses gewünscht? — **c**) Haben Sie Schadenfreude über sein Unglück gehabt?

21. — Sind Sie ungeduldig gewesen? — Zornig? — **a**) Haben Sie den Nächsten geschlagen? — **b**) Oder verwundet? — **c**) Oder getötet?

22. — Haben Sie an Abstinenztagen ohne Erlaubnis Fleisch gegessen? — Haben Sie das Fastengebot ohne hinreichenden Grund nicht beobachtet?

23. — Haben Sie zuviel getrunken? — Bis zur vollständigen Berauschung? — Haben Sie sich durch Naschhaftigkeit versündigt?

24. — Haben Sie durch Trägheit gesündigt? — Haben Sie eine Arbeit vernachlässigt, für die Sie Bezahlung erhalten?

25. — Haben Sie sich durch Stolz versündigt? — In Gedanken? In Worten? Im Benehmen? — Gegen die Autorität Gottes? — Gegen die Kirche und die Glaubenspflicht?

26. — Haben Sie Ihre Untergebenen hart und geringschätzig behandelt? — Haben Sie auf Kleider und Schmucksachen zuviel Sorge und Geld verwendet?

27. — Haben Sie Gespräche oder eine Lektüre fortgesetzt, obwohl Sie darin eine Gefahr für Ihren Glauben

Ungefähr / circiter } **6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 15 - 20 - 50 - 100 - 1000.**

erblickten? — Waren Sie Mitglied oder Gönner von Vereinen oder Gesellschaften, welche von der Kirche verboten sind, oder von anderen schlechten Vereinen? — Haben Sie schlechte Zeitungen oder Zeitschriften unterstützt?

28. — Haben Sie bei der Wahl einem nicht christlich gesinnten Mann Ihre Stimme gegeben? — Solchen, die die Kirche bekämpfen?

29. — Haben Sie Kinder? — Wieviele? — **a**) Schicken Sie dieselben in die katholische Schule? — **b**) Sie haben die strengste Verpflichtung, dass die Kinder katholisch unterrichtet werden; versprechen Sie, darauf aus allen Kräften hinzuwirken?

30. — Wachen Sie sorgfältig über deren Verkehr? — **a**) Deren Spiele? — **b**) Deren Umgang? — **c**) Haben Sie darauf geachtet, dass sie nicht beisammen schlafen?

31. — Waren Sie vielleicht im Ehestand gegen Gottes Gebot bestrebt, nicht zuviele Kinder zu bekommen?

32. — Haben Sie versucht die Frucht abzutreiben? — Und zwar mit Erfolg?

33. — Haben Sie sich grundlos der Traurigkeit hingegeben? — **a**) Haben Sie gegen Gott gemurrt? — **b**) Haben Sie sich der Verzweiflung hingegeben? — **c**) Dieselbe auch nach aussen kundgegeben zum Aergernis anderer?

34. — Haben Sie abergläubisch die Zukunft erforscht? — Um einem Unglück zu entgehen? — Oder um auf den Nächsten Einfluss zu gewinnen?

35. — Haben Sie noch andere Sünden? — Sind Sie wegen einer Sache beunruhigt?

Zuspruch (Exhortatio).

Sie haben jetzt gut gebeichtet. Sie haben Ihr Möglichstes getan, darum wird alles in Ordnung sein.

Nicht wahr, Sie bereuen alles, wodurch Sie den lieben Gott beleidigt haben, und wollen in Zukunft den Willen Gottes wieder getreu erfüllen?

Bitten Sie also den lieben Gott um Verzeihung wegen all dieser Sünden und wegen der Sünden Ihres ganzen Lebens. Versprechen Sie ihm, mit seiner Gnade mitzuwirken, damit Sie in Zukunft ihm eifriger dienen.

Nehmen Sie häufig zum Gebet Ihre Zuflucht; es wird Ihnen helfen, die Gelegenheiten zu meiden und in der

Versuchung zu widerstehen. Empfehlen Sie alle Ihre Kämpfe der seligsten Jungfrau Maria und beten Sie fleissig zu ihr, dass Sie Ihnen vom heiligsten Herzen Iesu die Beharrlichkeit erlange!

Seien Sie getreu im öfteren Empfang der hl. Kommunion und suchen Sie auch auf Ihre Umgebung gut einzuwirken. Wenn Sie als echter Katholik leben, wird Ihr Beispiel auch andere zur Bekehrung führen.

Satisfactio : Zur heilsamen Busse beten Sie : — **a**) Fünf *Vaterunser* und *Gegrüsset seist Du, Maria;* — **b**) 1, 2, 3 Gesetzchen vom Rosenkranz; — **c**) die Lauretanische Litanei; — **d**) den Kreuzweg.

Ietzt gebe ich Ihnen die Lossprechung. Erwecken Sie nochmals Reue und Leid[1]*!*

Formula contritionis. — Uebung der Reue : « Diese und alle meine begangenen Sünden bereue ich von Herzen aus Liebe zu Gott, und nehme mir ernstlich vor, mich zu bessern. Ich bitte um die priesterliche Lossprechung. »

[Formula dimittendi :] Gelobt sei Jesus Christus!

Pro matrimonio. — Für die Ehe.

A) — Wollen Sie heiraten? — Ist der andere Teil einverstanden? — Wollen Sie vor Ihrem Tode Ihre Kinder legitimieren?

B) — Haben Sie schon lange zu einander Beziehungen?

C) — Ist ein Hindernis vorhanden? — Ist keines von Ihnen verheiratet?

D) — Waren Sie schon früher verheiratet? Kirchlich? — (Und lebt noch der andere Eheteil? — Dann ist jetzt die Heirat unmöglich.)

E) — Sind Sie beide katholisch?[2] — blutsverwandt? — verschwägert?

F) — Haben Sie die nötigen kirchlichen Dokumente

1. Ich werde Ihnen — **a**) das heilige Viaticum sogleich geben; — **b**) die heilige Kommunion morgen früh geben. — **c**) Ich gebe Ihnen die letzte Oelung.

2. Si non ambo catholici, addatur : « Versprechen Sie, die andre Ehehälfte in der Ausübung der katholischen Religion nicht zu hindern und Ihre Kinder katholisch erziehen zu lassen? »

(Papiere)? — auch die staatlichen? — **a**) Den Taufschein? — **b**) Ein Zeugnis, dass Sie unverheiratet sind? — **c**) dass Sie verkündet sind?

G) — Wo haben Sie Ihren Wohnsitz? — Haben Sie keinen?

H) — Wo wurden Sie getauft? — In welcher Diözese? — Wann? (Jahr, Monat, Tag?)

I) — Sie sind noch minderjährig! — Sind Ihre Eltern einverstanden?

J) — Schreiben Sie Ihre Namen und die Poststation des Ortes, wo Sie beide getauft wurden und wo Ihre Eltern wohnen!

K) — Gut. — Jetzt will ich Sie zuerst etwas fragen, sodass Sie auf leichte Weise beichten können! Nachher werde ich Sie trauen[1].

L) — Wissen Sie beide, dass die katholische Ehe ein Sakrament ist, und dass sie unauflösbar ist?

M) — *N ... wollen Sie die hier gegenwärtige N ... zu Ihrer rechtmässigen Ehegattin nehmen nach dem Gebrauch der heiligen Mutter der Kirche?*

N) — *N ... wollen Sie den hier gegenwärtigen N ... zu Ihrem rechtmässigen Ehegatten nehmen nach dem Gebrauch der heiligen Mutter der Kirche?*

(*Cetera in rituali Romano.*)

O) — Damit also sind Sie kirchlich getraut. Bitten Sie Gott, dass Sie getreu gegen ihn, gegen seine Kirche und gegen einander ausharren!

1. Si nihil urgeat, dicatur : « Ich werde die Papiere besorgen. Kommen Sie nach... Wochen wieder! Dann können Sie beichten und darnach werde ich Sie trauen. Jetzt aber leben Sie getrennt und sehen Sie zu, dass Sie nicht sündigen! »

Hellenice (graeca moderna).

Ἐξομολόγησις εἰς καθομιλουμένην Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

A) — Ἐὰν οἱ λαϊκοὶ, ταξειδεύοντες εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, ἔχωσι μετ' αὐτῶν τὸ παρὸν βιβλίον, τότε ἂς ὑπάγωσιν εἰς οἱονδήποτε ἱερέα, ἔστω καὶ αὐτὸς νὰ μὴ γνωρίζῃ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν. Νὰ δείξωσιν εἰς αὐτὸν τὴν σελίδα (4), κατόπιν ἂς δώσωσιν εἰς αὐτὸν τὸ σκληρὸν φύλλον χάρτου ἐδῶ κεκλεισμένον, καὶ ἂς πράξωσιν οὗτοι ὅπως λέγεται **Εἰς τὸν ἐξομολογούμενον.**

B) — **Εἰς τὸν ἐξομολογούμενον** : Ἀνάγνωσε κατ' ἰδίαν ἑκάστην ἐρώτησιν. Τότε, ἅμα ἐγγίσῃς μὲ τὸν δάκτυλον τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐρωτήσεως, θὰ μοὶ εἴπῃς ἁπλῶς δι' ἑκάστην **Ναὶ** ἢ **ὄχι**. Θὰ μοὶ ὑποδείξῃς δὲ τήν συχνότητα τῶν ἁμαρτιῶν σου ἢ διὰ σημείου τῶν δακτύλων σου, ἢ διά τινος ἀριθμοῦ ἐντυπωμένου[1], καὶ κατόπιν μιὰν ἀπὸ τὰς κάτωθεν ὡρισμένας λέξεις : — **Κατὰ τὴν ἡμέραν**, — **κατὰ τὴν ἑβδομάδα**, — **κατὰ τὸν μῆνα**, — **κατὰ τὸ ἔτος**. — Ἔχε θάῤῥος. Τὸ πρᾶγμα θὰ εἶνε εὔκολον μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ.

1. — Ἡ τελευταία σου ἐξομολόγησις ἔγεινε — **a**) πρὸ πολλῶν ἑβδομάδων; [μηνῶν; ἐτῶν;] — πόσων; — **b**) πρὸ ἑνὸς ἔτους; — **c**) ἀπὸ τὸ τελευταῖον Πάσχα;

2. — Παρέλιπες τὰς πρωϊνὰς καὶ ἑσπερινὰς προσευχάς σου; — Τακτικῶς; — Μήπως τὰς εἶπες ἀνευλαβῶς;

3. — Ἐβλασφήμησας; — Ἔχεις τὴν συνήθειαν;

4. — Μήπως τὴν Κυριακὴν ἀνημέλησας τὴν λειτουργίαν ἀπὸ πταῖσμά σου; — Ἦλθες πολὺ ἀργά; — Μήπως ἐν αὐτῇ παρημέλησας τὴν προσοχὴν καὶ τὴν προσευχὴν;

5. — Ἠργάσθης τὴν Κυριακὴν χωρὶς ἀνάγκην;

1. Ἅπαξ (μίαν φοράν = semel), δίς (δύο φοράς 2), τρίς (τρεῖς φοράς 3), τέσσαρας φ. (4), πέντε φ. (5), ἓξ φ. (6), ἑπτὰ φ. (7), ὀχτὼ φ· (8), ἐννέα φ. (9), δέκα φ. (10), δεκα πέντε φ. (15), εἴκοσι φ. (20), τριάκοντα φ. (30), πεντήκοντα φ (50), ἑκατὸν φ. (100), χιλιάκις (1000) — [vel addito post omnem numerum suffixo άκις].

Ὡς ἔγγιστα (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

6. — Ποῖον εἶνε τὸ στάσιμόν σου; — Ἄγαμος; — Ὑπανδρευμένος; — Χηρευμένος;

7. — Κατοικεῖς μὲ τοὺς γονεῖς σου; — Μόνος σου; — Μὲ τὸν σύζυγον; — [Ἢ μετὰ τῶν ἐνοικιαστῶν; — εἶνε καθολικοί;]

8. — Ἠρνήθης τὴν ὑπακοὴν εἰς τοὺς γονεῖς σου; — Παρέβης τὸ ὀφειλόμενον σέβας πρὸς αὐτούς; — Πρὸς τοὺς ἀνωτέρους σου;

9. — Ἔχεις κάποτε αἰσχροὺς λογισμούς; — Τοὺς ἐδέχθης; — Τοὺς ἔθρεψας μὲ ἀναγνώσματα; — μὲ εἰκόνας; — μὲ ἀπρεπῆ περιέργειαν;

10. — Ἤκουσάς ποτε αἰσχρολογίας; — Ἑκουσίως; — Τὰς εἶπες καὶ σύ;

11. — Ἤρχισας ἢ ἐπέτρεψας παίγνια πολὺ ἐλεύθερα; — Μὲ κακὸν σκοπόν; — Ἔμπροσθεν ἄλλων;

12. — Ἔκαμες πράξεις αἰσχράς; — Μόνος; — a) Μὲ ἄλλους; Τοὺς ἤγγισας; — b) Ἀπ' εὐθείαν; — Διὰ τῶν χειρῶν; — c) Καὶ δι' ἄλλου τρόπου; — Τελείως; — d) Μὲ ἔγγαμον ἢ ὑπανδρευμένην; — e) Μὲ διάφορα πρόσωπα; — f) Μὲ ἐλεύθερον; — Μὲ παιδιά;

13. — Διὰ πρώτην φορὰν λέγεις τοῦτο; — Καὶ ἔχεις τοιαύτην συνήθειαν ἀρκούντως παλαιάν; — a) Ἐνόμιζες ὅμως ὅτι ἔπρεπε νὰ εἴπῃς τοῦτο εἰς τὴν ἐξομολόγησιν; — b) Καὶ ἐκοινώνησας μὲ τοιαύτην τύψιν τῆς συνειδήσεως; — c) Ἐπὶ πολλὰ ἔτη; [μῆνας; ἑβδομάδας; ἡμέρας;] — d) Πόσας φορὰς τὸ ἔτος; [τὸν μῆνα; τὴν ἑβδομάδα;]

14. — Ἔχεις εὐκόλως ἐκείνην τὴν ἀφορμὴν ν' ἁμαρτάνῃς; — a) Οἱ ἁμαρτάνοντες μαζύ σου κατοικοῦν μαζύ σου εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν; — b) Δὲν εἶνε ἐκ τῆς οἰκογενείας σου; — c) Τότε δύνασαι νὰ χορισθῇς ἀπ' αὐτούς;

15. — Ἐὰν δύνασαι, εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ χωρισθῇς. — Ὑπόσχεσαι; — Ὅσον τάχιστα θὰ δυνηθῇς; — a) Ἐὰν δὲν ἠμπορῇς νὰ χωρισθῇς, πρόσεχε νὰ μὴ εὑρεθῆτε ποτὲ οἱ δύο μόνοι σας. — b) Θέλεις καὶ ὑπόσχεσαι αὐτὴν τὴν φροντίδα;

16. — Ἐπῆρας ἢ ἐκράτησας ἢ κατέστρεψας τὸ ξένον πρᾶγμα; — Μέχρι μεγάλης ἀξίας; — Παρημέλησας τὸ καλὸν τὸ παρ' ἄλλου ἐμπιστευθέν σοι;

17. — Δὲν ἐβράδυνες πολὺν καιρὸν πρὶν πληρώσῃς τὰ χρέη σου; — a) Ἐπλήρωσας τοὺς δικαίους μισθούς; — b) Ἐξηπάτησας τὸν πλησίον εἰς τὸ ἐμπόριον ἢ εἰς τὴν ἀξίαν αὐτοῦ; — c) Εἶσαι διατεθειμένος ν' ἀποδώσῃς, ἢ νὰ διορθώσῃς, εὐθὺς ἅμα δυνηθῇς;

Κατὰ τὴν ἡμέραν, - κ. τὴν ἑβδομάδα, - κ. τὸν μῆνα, - κ. τὸ ἔτος.

18. — Εἶπες ψεύματα; — Ἔχεις τὴν συνήθειαν νὰ ὁμιλῇς ὑπερβολικῶς;

19. — Εἶπες ἢ ἤκουσας θελληματικῶς κακὸν περὶ τοῦ πλησίου; — **a)** Κακὰ ψεύδη; — **b)** Καὶ οὕτω σὺ ἐζημίωσας αὐτὸν, τὸν ἐστενοχώρευσας; — **c)** Ἐμπροσθεν πυλλῶν;

20. — Τρέφεις μῖσος ἐναντίον ἄλλων; — **a)** ἐναντίον τῶν συγγενῶν σου; — **b)** Ἐπεθύμησας τὸ κακὸν τοῦ πλησίου σου; — **c)** Ἐχάρης διὰ τὰς δυστυχίας του;

21. — Ἀπέδειξας ἀνυπομονησίαν; — ὀργήν; — **a)** Ἐκτύπησας τὸν πλησίον σου; — **b)** Ἐπλήγωσας αὐτόν; — **c)** Ἐφόνευσας;

22. — Ἔφαγας κρέας κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐγκρατείας χωρὶς ἀνάγκην; — Παρέβης τὸν νόμον τῆς νηστείας χωρὶς ἀρκετὴν αἰτίαν;

23. — Ἔπιες παραπολύ; — Ἕως εἰς τὴν τελείαν μέθην; — Ἡμάρτησάς τι ἐκ λαιμαργίας;

24. — Ἡμάρτησας ἀπὸ ὀκνηρίαν; — Παρημέλησας τὸ ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον λαμβάνεις μισθόν;

25. — Ἡμάρτησας ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, μὲ λογισμούς; μὲ λόγους; μὲ ἔργα; — Κατὰ τῆς ἐξουσίας τοῦ Θεοῦ; — Κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πίστεως;

26. Ὑπῆρξας σκληρὸς ἢ περιφρονητικὸς πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους σου; — Ἐξόδευσας πολλὰ χρήματα, καὶ εἶχες ἐπιμέλειαν περισσὴν διὰ τὰ ἐνδύματα καὶ τὴν στολήν;

27. — Μήπως ἐξηκολούθησας τὰς ὁμιλίας ἢ τὰ ἀναγνώσματα ἀφ' οὗ ἀκόμη εἶδες ὅτι εἰς αὐτὰ ὑπῆρχε κίνδυνος διὰ τὴν πίστιν σου; Ἐνεγράφης ἢ προεστάτευσας ἑταιρίας καταδεδικασμένας παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ἢ ἀσεβεῖς; — ἢ κακὰ περιοδικά;

28. — Ἔδωκας τὴν ψῆφον σου εἰς ἀνθρώπους μὴ χριστιανούς; — οἵτινες πολεμοῦσι τὴν Ἐκκλησίαν;

29. — Ἔχεις τέκνα; — Πόσα; — **a)** Στέλλεις αὐτὰ εἰς τὰ καθολικὰ σχολεῖα; — **b)** Ἔχεις μέγιστον χρέος ὅπως ταῦτα μορφῶνται καθολικῶς. Ὑπόσχεσαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν νὰ πράξῃς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δύνασαι;

30. — Ἐπαγρυπνᾷς περὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν; — **a)** καὶ περὶ τῶν παιγνιδίων; — **b)** καὶ περὶ τῶν συντρόφων; — **c)** Ἐφρόντισας διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου;

31. — Παρέβης τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ γάμῳ, ἵνα μὴ πολλὰ ἀποκτήσῃς τέκνα;

Ὡς ἔγγιστα (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30.50-100-1000.**

32. — Ἐπειράθης νὰ ἐπιφέρῃς ἀποβολήν; — Καὶ ἐπέτυχες τοῦ ἀποτελέσματος;

33. — Ἔθρεψας διαθέσεις πρὸς ματαίαν δυσθυμίαν; — **a**) ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐγόγγισες ἐναντίον τῆς θείας Προνοίας; — **b**) πρὸς ἀπελπισίαν; — **c**) ἐφανέρωσες αὐτὰς μὲ κίνδυνον σκανδάλου;

34. — Μετεχειρίσθης τὴν δεισιδαιμονίαν, ὅπως γνωρίσῃς τὸ μέλλον; — Ἢ ὅπως προλάβῃς τὰ δυστυχήματα; — ἢ ὅπως κατακυριεύσῃς τὸν πλησίον;

35. — Ἔχεις ἄλλα ἁμαρτήματα; — ἀνησυχίας;

Νουθεσία (Exhortatio).

Ἡ ἐξομολόγησίς σου εἶνε πολὺ καλή. Ἔπραξας ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σοὶ ἦσαν δυνατά. Μὴ φοβεῖσαι καθόλου.

Πικραίνεσαι δι' ὅλον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐναντίον εἰς τὴν θείαν φιλίαν; Θέλεις εἰς τὸ ἑξῆς νὰ φυλάττῃς πιστῶς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ;

Ζήτησε λοιπὸν συγχώριον ἀπὸ τὸν Θέον δι' ὅλας αὐτὰς τὰς ἁμαρτίας καὶ δι' ὅλας τὰς ἄλλας τῆς παρελθούσης ζωῆς σου. Δὸς ὑπόσχεσιν εἰς τὸν Θεὸν ὅτι θὰ προσπαθήσῃς μὲ τὴν χάριν αὐτοῦ νὰ διορθωθῇς.

Ἀπόφευγε συχνάκις εἰς τὴν προσευχήν, διὰ τῆς ὁποίας θὰ κατορθώσῃς νὰ ἀποφεύγῃς τὰς ἀφορμὰς καὶ νὰ ἀνθίστασαι εἰς τὰς πειράξεις. Σύστησον εἰς τὴν Ἀειπάρθενον Μαρίαν ὅλας σου τὰς μάχας, καὶ παρακάλει συχνάκις Αὐτήν, ὅπως σοὶ ἀποκτήσῃ ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Καρδίαν τὴν προσκαρτερίαν.

Ἔσο πιστὸς εἰς τὴν συχνίασιν τῆς Ἁγίας Κοινωνίας καὶ προσπάθησον πέριξ σοῦ νὰ ἐξασκῇς τὸ καλόν. Ἐὰν θὰ ἦσαι τέλειος καθολικὸς, τὸ παράδειγμά σου θὰ προετοιμάσῃ μεταστροφάς.

Satisfactio : Διὰ κανόνα σου θὰ εἴπῃς... — **a**) Πέντε φορὰς τὸ *Πάτερ ἡμῶν* καὶ τὸ *Χαῖρε Μαρία*; — **b**) **1, 2, 3** δεκάδας τοῦ ῥοδαρίου σου. — **c**) τὰς Λιτανείας τῆς Παναγίας. — **d**) Θὰ κάμῃς τὸν δρόμον τοῦ Σταυροῦ.

Θὰ σοὶ δώσω τώρα τὸ ἅγιον συγχώριον [1], ***κάμε πάλιν τὴν πρᾶξιν τῆς συντριβῆς.***

Κατὰ τὴν ἡμέραν, -κ. τὴν ἑβδομάδα, -κ. τὸν μῆνα, -κ. τὸ ἔτος.

1. Θὰ σοὶ δώσω — **a**) τώρα τὴν ἁγίαν κοινωνίαν, — **b**) τὴν Εὐχαριστίαν αὔριον τὸ πρωΐ. — **c**) θὰ δώσω τὸ Εὐχέλαιον.

Formula contritionis : Τύπος τῆς πράξεως τῆς συντριβῆς.

« Πικραίνομαι, Θεέ μου, καὶ συγχαίνομαι μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν « ὅλας μου τὰς ἁμαρτίας, διότι μὲ αὐτὰς ἔχασα τὸν Παράδεισον καὶ « ἐκέρδισα τὴν Κόλασιν· ἀλλὰ περισσότερον μετανοῶ, διότι μὲ « αὐτὰς ἔπταισα Σὲ, ἄπειρον καὶ ἀτελείωτον καλὸν, καὶ ἀποφασίζω « νὰ μὴ Σὲ πταίσω πλέον εἰς τὸ ἑξῆς μὲ τὴν βοήθειάν Σου, καὶ « ν' ἀποφύγω τὰς πλησίον ἀφορμὰς τῆς ἁμαρτίας.

[Formula dimittendi] : Ὕπαγε ἐν εἰρήνῃ.

Pro Matrimonio.

Περὶ κατεπείχοντος γάμου.

A) — Θέλεις νὰ ὑπανδρευθῇς; — Ὁ ἄλλος συναινεῖ; — Θέλεις νὰ νομιμοποιήσῃς τὰ τέκνα σου πρὸ τοῦ θανάτου σου;

B) — Ἀπὸ πολὺν καιρὸν ἔχεις σχέσιν μὲ τὴν (τὸν) σύντροφόν σου;

C) — Μήπως ἔχετε κανονικὸν ἐμπόδιον; — Οὐδεὶς εἶνε ὑπανδρευμένος;

D) — Εἶχες ἔλθῃ εἰς ἄλλον γάμον ἐκκλησιαστικόν; — (Καὶ ζῇ τώρα ὁ πρώτος (ἡ πρώτη) σύντροφός σου; — Τότε εἶνε ἀδύνατον.)

E) — Εἶσθε καὶ οἱ δύο καθολικοί[1]; — συγγενεῖς ἐξ αἵματος; — ἐξ ἀγχιστείας;

F) — Ἔχετε τ' ἀπαιτούμενα ἐκκλησιαστικὰ ἔγγραφα; — τὰ πολιτικά; — **a**) Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ βαπτίσματος; — **b**) τῆς ἐλευθέρας καταστάσεως; — **c**) τῶν προκηρύξεων τοῦ γάμον;

G) — Ποῦ εἶνε ἡ διαμονή σου; — Εἶσαι πλανόδιος;

H) — Εἰς ποῖον μέρος ἐβαπτίσθης; — Εἰς τίνα διοίκησιν; — Πόσων χρονῶν εἶσαι; (γράψε ἔτος, μῆνα, ἡμέραν.)

I) — Εἶσαι ἀνήλικος. — Ἔχεις τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων σου;

J) — Γράψε τὰ ὀνόματά σας καὶ τὴν ταχυδρομικὴν διεύθυνσιν τοῦ τόπου τοῦ βαπτίσματος καὶ τῶν γονέων.

K) — Ἂς εἶνε. — Θὰ σᾶς ἐρωτήσω πρῶτον ἵνα ἐξομολογηθῆτε εὐκόλως. Κατόπιν θὰ γίνῃ (εἶνε) ὁ γάμος[2].

1. Si non ambo catholici, petatur a non catholico : « Ὑπόσχεσαι σεβασμὸν πρὸς τὴν καθολικὴν ἐξάσκησιν τῆς γυναικός σου, καὶ τὴν καθολικὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων; »

2. Si nihil urgeat, dicatur : « Θὰ ζητήσω τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα

L) — Γνωρίζετε ὅτι ὁ καθολικὸς γάμος εἶνε μυστήριον καὶ ἀδιάλυτος;

M) — *N...*, *θέλεις νὰ λάβῃς τὴν N... ἐνταῦθα παρσῦσαν διὰ νόμιμόν σου σύζυγον κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς ἁγίας μητρὸς Ἐκκλησίας*;

N) — *N... Θέλεις νὰ λάβῃς τὸν ἐνταῦθα παρόντα N... διὰ νόμιμόν σου σύζυγον κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς ἁγίας μητρὸς Ἐκκλησίας*;

(*Cetera in rituali romano*)

O) — [Post orationes] : Τώρα λοιπὸν εἶσθε ἡνωμένοι διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Παρακαλεῖτε τὸν Θεόν, ἵνα προσκαρτερῆτε πιστοὶ πρὸς Αὐτὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ, καὶ πρὸς ἀλλήλους.

καὶ τὰς ἀδείας. — Στραφῆτε μετὰ... ἑβδομάδας. Τότε θὰ γίνῃ ἡ ἐξομολόγησις καὶ κατόπιν ὁ γάμος. Τώρα δὲ νὰ ζῆτε χωρισμένοι καὶ μὲ σωφροσύνην ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε ».

Hispanice. — Confesión en español.

A) — Si los seglares que viajan por tierras extranjeras llevan consigo este libro, vayan á cualquier sacerdote, aunque no hable la lengua de ellos. Muéstrenle la página 4, después denle la tarjeta incluida aquí, y sigan las instrucciones : **al penitente.**

B) — **Al penitente** : Lea en particular cada pregunta. Después, señalando con el dedo el número de la pregunta, dígame con sencillez acerca de cada una **Si** ò **No**. Indíqueme la frecuencia de los pecados, ó con los dedos, ó mostrando algún número de los impresos[1] y después añada una de las determinaciones siguientes : — AL DIA, A LA SEMANA, AL MES, AL AÑO. Anímese; la confesión será fácil con la gracia de Dios.

1. — ¿ Hace — **a**) muchas semanas (— meses?, años?) que se confesó usted? — ¿ Cuántos? — **b**) ¿ No hace todavia un año? — **c**) ¿ En la última Pascua?

2. — ¿ Ha omitido usted sus oraciones de la mañana, de la tarde? — ¿ Ordinariamente? — ¿ Las ha rezado usted con negligencia?

3) — ¿ Ha blasfemado usted? — ¿ Tiene costumbre de hacerlo?

4. — ¿ Ha faltado usted por su culpa à misa los domingos? — ¿ Ha llegado usted à ella muy tarde? — ¿ Ha estado usted en ella con poca atención y sin rezar?

5. — ¿ Ha trabajado usted los domingos sin necesidad en obras serviles ?

6. — ¿ Qué estado tiene usted? — ¿ Soltero? ¿ Casado? ¿ Viudo?

7. — ¿ Vive usted con sus padres? — ¿ ò solo? — ¿ ò

1. Una vez (semel); dos *veces* (2), tres v. (3), cuatro v. (4), cinco v. (5), seis v. (6), siete v. (7), ocho v. (8), nueve v. (9), diez v. (10), quince v. (15), veinte v. (20), treinta v. (30), cincuenta v. (50), cien v. (100), mil (1000).

Poco más ó ménos (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

en casa de su marido (— de su mujer)? — (¿ ò en casa de sus amos? — ¿ Son éstos católicos?)

8. — ¿ Ha desobedecido usted à sus padres? — ¿ Les ha faltado al respeto à ellos? — ¿ à sus superiores?

9. — ¿ Tiene usted à veces malos pensamientos? — ¿ Ha consentido en ellos? — ¿ Los ha fomentado leyendo libros? — ¿ ò mirando estampas? — ¿ ú otras cosas indecentes?

10. — ¿ Ha oìdo usted conversaciones malas? — ¿ con gusto? — ¿ Ha tomado usted parte en ellas?

11. — ¿ Ha hecho usted ò permitido hacer juegos demasiado familiares? — ¿ con mala intención? — ¿ Delante de otros?

12. — ¿ Ha consentido usted en acciones deshonestas? — ¿ Solo? — **a**) ¿ Con otros? — ¿ Tocándolos; — **b**) ¿ Directamente? — ¿ Con la mano? — **c**) ¿ De otra manera? — ¿ Hasta llegar à lo último? — **d**) ¿ Con persona casada? — **e**) ¿ Con diversas personas? — **f**) ¿ Solteras? — ¿ Con niños?

13. — ¿ Es la primera vez que confiesa usted eso? — ¿ Pero esas cosas las hacía usted ya de antiguo? — **a**) ¿ Sabìa usted sin embargo que debía confesarlas? — **b**) ¿ Y comulgò usted con ese remordimiento? — **c**) ¿ Durante muchos años? (meses? — semanas? — dias?) — **d**) ¿ Cuántas veces al año? (— al mes?, — à la semana?)

14. — ¿ Tiene usted fácilmente ocasión de pecar así? — **a**) ¿ Las personas que pecan con usted viven con usted en la misma casa? — **b**) ¿ No son de su familia? — **c**) ¿ Entonces puede usted separarse de ellas?

15. — Si puede usted separarse, debe hacerlo — ¿ Lo promete? — ¿ Tan pronto como pueda? — **a**) Si no puede usted separarse, procure que nunca estén aparte los dos solos — **b**) ¿ Quiere usted y promete poner ese cuidado?

16. — ¿ Ha tomado usted, ò retenido, ò deteriorado las cosas de otro? — ¿ Es cosa de algún valor? — ¿ Ha sido usted negligente en cuidar de los bienes que otros le habían encomendado?

17. — ¿ Ha tardado usted mucho en pagar sus deudas?

Al día — á la semana, — al mes, — al año.

— **a**) ¿ Ha pagado usted los jornales debidos? — **b**) ¿ Ha engañado usted al prójimo acerca de las mercancías ò del precio de ellas? — **c**) ¿ Está usted dispuesto à restituír, ò à reparar el daño luego que pueda?

18. — ¿ Ha mentido usted? — ¿ Tiene costumbre de exagerar?

19. — Ha contado usted ú oído con gusto hablar mal del prójimo? — **a**) ¿ Cosas falsas? — **b**) ¿ Y con eso le causó usted daño, tristeza? — **c**) ¿ Delante de muchos?

20. — ¿ Guarda usted odio contra algunos? — **a**) ¿ parientes suyos? — **b**) Ha deseado usted mal al prójimo? — **c**) ¿ Se ha alegrado usted de las desgracias de él?

21. — ¿ Ha dado usted muestras de impaciencia? — de ira? — **a**) ¿ Le ha pegado usted à su prójimo? — **b**) ¿ Lo ha herido usted? — **c**) ¿ Ha matado usted à alguno?

22. — ¿ Ha comido usted carne los dìas de abstinencia, sin necesidad? — ¿ Ha dejado usted de ayunar sin razón suficiente?

23. — ¿ Ha bebido usted con exceso? — ¿ Hasta embriagarse del todo? — ¿ Ha pecado usted en algo por gula?

24. — Ha pecado usted por pereza? — ¿ Ha hecho usted con negligencia el trabajo por que le pagan?

25. — Ha pecado usted por soberbia, de pensamiento? de palabra? de obra? — ¿ Contra la autoridad de Dìos? — ¿ Contra la Iglesia y la fe?

26. — ¿ Ha tratado usted à sus súbditos con dureza ò desprecio? — ¿ Ha gastado usted demasiado en vestidos y adornos?

27. — ¿ Ha prolongado usted las conversaciones ò lecturas aun después de advertir algun peligro para su fe? — ¿ Se ha inscrito usted en sociedades impìas ò condenadas por la Iglesia, ó las ha protegido? — ¿ à periódicos malos?

28. — ¿ Ha dado usted su voto à candidatos no cristianos? — ¿ enemigos de la Iglesia?

29. — ¿ Tiene usted hijos? — ¿ Cuántos? — **a**) ¿ Los envìa usted à escuelas católicas? — **b**) Tiene usted obli-

Poco más ò ménos (circiter) **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

gación gravísima de que se eduquen católicamente; ¿ promete usted hacer todo lo que pueda para ello?

30. — ¿ Vigila usted sus amistades? — **a**) sus juegos? — **b**) sus compañeros? — **c**) ¿ Procura usted que duerman separados?

31. — ¿ Ha faltado usted à la ley de Dios en el matrimonio, para no tener más hijos?

32. — ¿ Ha tratado usted alguna vez de procurar el aborto? — ¿ Obtuvo usted el efecto?

33. — Ha fomentado usted vana tristeza? — **a**) murmuraciones contra la Providencia — **b**) ¿ desesperación? — **c**) ¿ Delante de otros, con peligro de escándalo?

34. — ¿ Se ha valido usted de alguna superstición para conocer el porvenir? — ò para librarse de infortunios? — ò para dominar à su prójimo?

35. — ¿ Tiene usted otros pecados? — ¿ angustias ò inquietudes?

Exhortación (Exhortatio).

Su confesión es muy buena : ya hizo usted lo que estaba en su mano. Anímese pues á enmendar la vida.

¿ Se arrepiente de todos sus pecados y quiere guardar en adelante con fidelidad la ley de Dios?

Pida perdón á Dios de todos sus pecados presentes y de los de la vida pasada. Prométale corresponder á su gracia para procurar la enmienda.

Pídaselo frecuentemente en la oración : de esa manera alcanzará fortaleza para huír de las ocasiones y resistir á las tentaciones. Encomiéndese á la Santísima Virgen en sus dificultades, y ruéguele con frecuencia que le alcance del sagrado Corazón de Jesús la perseverancia.

Sea fiel en comulgar á menudo y procure hacer bien á los demás. Si es usted buen católico, su ejemplo hará muchas conversiones.

Satisfactio : En penitencia rece : — **a**) Cinco *padrenuestros* y *ave-Marias*, — **b**) 1, 2, 3 decenas del rosario; — **c**) Las letanías de la Santísima Virgen; — **d**) Un viacrucis.

Al día, — á la semana, — al mes, — al año.

Voy á darle la santa absolución[1] : *diga el acto de contrición.*

Formula contritionis. Acto de contrición. Señor y Dios mío, por ser vos quien sois y porque os amo sobre todas las cosas, me pesa en el alma de haberos ofendido. Propongo firmemente con vuestra gracia enmendarme, evitar las ocasiones de pecar y cumplir la penitencia que me ha sido impuesta. En vuestra divina gracia confío para perseverar en vuestro servicio hasta el fin de mi vida. Amen.

[formula dimittendi :] « Vade in pace. »

Pro Matrimonio (*Para el matrimonio*).

A) — ¿ Quiere usted casarse? — ¿ Su compañero (ó compañera) quiere también? — ¿ Quiere usted legitimar á sus hijos antes de morir?

B) — Hace mucho que tiene usted relaciones con su compañero (a)?

C) — ¿ Tienen ustedes algún impedimento? — ¿ Ninguno de los dos es casado?

D) — ¿ Fué usted casado por la Iglesia? — ¿ [Vive aún su primer(a) esposo (a)? — Entonces es imposible.]

E) — ¿ Son ustedes católicos los dos[2]? — consanguineos? — afines?

F) — ¿ Tienen ustedes los documentos necesarios eclesiásticos? — y los civiles? — **a**) ¿ la fe de bautismo? — **b**) y el testimonio de que nunca se han casado? — **c**) ¿ y el de las amonestaciones?

G) — ¿ Donde tiene usted su casa? — ¿ No tiene usted domicilio fijo?

H) — ¿ Dónde se bautizó usted? — ¿ En qué diócesis? — Cuando? (año? mes? dia?)

1. Voy á traerle — **a**) luego el santo viático, — **b**) la santa comunión mañana por la mañana, — **c**) Voy á darle la extrema-unción.

2. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « ¿ Promete usted respetar las prácticas católicas de su compañero (a), y educar á sus hijos en la religión católica? »

I) — Usted, menor de edad! — ¿ Tiene usted el permiso de sus padres?

J) — Escríbame los nombres de los dos y la dirección postal del lugar donde se bautizó y del de donde residen sus padres.

K) — Bien. Yo les preguntaré á ustedes para que puedan fácilmente confesarse. Después será el matrimonio [1].

L) — ¿ Ya sabéis que el matrimonio católico es un sacramento é indisoluble?

M) — [Formula ritualis] : *N..., ¿ quiere usted á N..., aquí presente, por su legítima esposa, según el rito de la santa madre Iglesia?*

N) — *N..., ¿ quiere usted á N..., aquí presente por su legítimo esposo, según el rito de la santa madre Iglesia?*

(*Cetera in rituali romano.*)

O) — [Post orationes :] — Ahora ya estáis unidos con el sacramento del matrimonio. Pidan ustedes á Dios la fidelidad y perseverancia en todos sus deberes para con Él, la Santa Iglesia y ustedes mismos.

1. Si nihil urgeat, dicatur : « Pediré los documentos necesarios y las dispensas. Vuelvan ustedes dentro de ... semanas. Entonces oiré la confesión, y los casaré. Mientras tanto, vivan ustedes separados evitando con prudencia las ocasiones de pecar. »

Hungarice. — Magyar gyónás.

A) — Ha a külföldön utazóknak van ilyen könyvük, elmehetnek bármely paphoz gyónni, még ha az illető nem is érti nyelvüket. Mutassák meg neki a 4. lapot, azután adják át az ide mellékelt kemény papirost, maguk pedig úgy járjanak el, mint azt a **Gyónónak** mondja.

B) — **Gyónónak** : Olvass el magadban mindenegyes. kérdést. Azután mutass rá ujjaddal a kérdés számára és ugyanakkor nekem a gyóntatónak egyszerűen csak **vagy azt** mondod : IGEN, vagy : NEM. — Hogy pedig valamely bűnt, hányszor követtél el, mutasd meg vagy ujjaidon, vagy pedig mutass rá előbb egy nyomtatott számra[1] és azután a következő négy szó közül a megfelelőre : — NAPONKINT, HETENKINT, HÓNAPONKINT, ÉVENKINT. Csak bátran! Könnyen fog ez menni Isten segitségével.

1. — Mikor gyónt utoljára : — **a**) több hete? (hónapja? éve?) — hány? — **b**) egy éve? — **c**) utolsó husvétkor?

2. — Elmulasztotta a reggeli, esti imát? — Sokszor? — Hanyagul imádkozta?

3. — Káromolta az Istent, esküdött hamisan? — Szokásos vétke?

4. — Mulasztott vasárnap misét saját hibájából? — Nagyon elkésett a miséről? — Ugy-e bár saját hibájából mise alatt szórakozott?

5. — Végzett vasárnap szükség nélkül szolgai munkát?

6. — Mi a családi állapota? — Nőtlen-hajadon? — Házas? — Özvegy?

7. — Szüleinél lakik? — vagy egyedül? — hitvesével? — (gazdájánál? — katholikus az?)

8. — Engedetlen volt szülei iránt? — Megsértette a köteles tiszteletet irántuk? — följebbvalói iránt?

1. Egyszer (Semel), kétszer (2), háromszor (3), négyszer (4), ötször (5), hatszor (6), hétszer (7), nyolcszor (8), kilencszer (9), tízszer (10), tizenötször (15), húszszor (20), harmincszor (30), ötvenszer (50), százszor (100), ezerszer (1000).

Körülbelül (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

9. — Vannak néha rossz gondolatai? — Szándékosan foglalkozott velük? — Okot adott rá olvasmányokkal? — képek nézésével? — illetlen kíváncsisággal?

10. — Hallgatott néha rossz beszédeket? — Szivesen? — Maga is beleszólt?

11. — Meggondolatlan volt-e viselkedésében, túl bizalmas játékákában? — Rossz szándékkal tette? — Mások előtt?

12. — Szemérmetlenséget tett? — Önmagával? — **a**) Mással? — Érintette őt? — **b**) Közvetlenül a testén érintette? — Kézzel? — **c**) Másképen is megtörtént? — Egészen elkövette azt a bűnt? — **d**) Az illető nős volt-e vagy férjes? — **e**) Különböző személyek voltak? — **f**) Nőtlen volt? — Gyermek?

13. — Elhallgatta ezt eddig a gyónásban? — És már régi szokása ez? — **a**) Érezte, hogy ezt meg kellett volna gyónni? — **b**) És ilyen lelkifurdalással járult az áldozáshoz? — **c**) Több éven át? (hónapon át? héten át? napon át?) — **d**) Hányszor évenkint? (havonkint? hetenkint?)

14. — Könnyen hozzájut a bűnös alkalomhoz? — **a**) Egy házban lakik az illetővel? — **b**) Nem a családjából való? — **c**) Tehát elbocsájhatja őt?

15) Hacsak elbocsájthatja magától, tartozik megtenni. — Megigéri-e ezt? — Mihelyt csak megteheti? — **a**) Ha nem lehet elbocsájtani, óvakodjék, hogy soha egyedül ketten ne legyenek. — **b**) Akar-e erre vigyázni és megigéri?

16. — Másnak a tulajdonát elvette-e vagy visszatartotta vagy megrongálta? — Nagyobb értékű volt ez? — Elhanyagolta-e, mit magára biztak?

17. — Húzta-halasztotta adósága megfizetését? — **a**) Megadta-e a méltányos dijat? — **b**) Megcsalta-e felebarátját az adásvevésben? — **c**) Kész-e jóvátenni az okozott kárt, mihelyt teheti?

18. — Ugy-e hazudott? — Szokott-e nagyitani?

19. — Beszélt-e vagy hallgatott örömest másról rosszat? — **a**) Valótlan dolog volt az? — **b**) És ezzel ártott neki, megszomorította őt? — **c**) Többek előtt?

20. — Ápol-e gyűlöletet valaki iránt? — **a**) rokona vagy

sógora az? — b) Kivánt rosszat másnak? — c) Örült más szerencsétlenségén?

21. — Kimutatta türelmetlenségét? — haragját? — a) Megütött valakit? — b) Megsebesitette őt? — c) Megölte?

22. — Szükség nélkül evett húst tiltott napokon? — Szigorú bőjtkor a csak egyszeri jóllakás parancsát elégséges ok nélkül megszegte?

23. — Ivott mértékletlenül? — Egészen részeg volt? — Mértékletlen volt az evésben?

24. — Vétkezett restséggel? — Elhahanyagolta a munkát, amiért fizetést kap?

25. — Vétkezett kevélységgel, gondolatban? szóval? cselekedettel? — Az Isten fönsége ellen? — Az egyház és hit ellen?

26. — Durván vagy megvetően bánt-e alattvalóival? — Sok pénzt és gondot fordított ruházatára és csinosítására?

27. — Tovább beszélt-e, vagy tovább olvasott-e, ha észrevette, hogy veszedelmes a hitére? — Az egyháztól tiltott, vagy más gonosz társulatba beiratkozott-e, vagy pártfogolt-e olyant? — járatott rossz újságot?

28. — Szavazott-e nem keresztényre? — ki az egyházat üldözi?

29. — Vannak e gyermekei? — Hány? — a) Katholikus iskolába küldi őket? — b) Nagyon szigorú kötelessége, hogy katholikus nevelésben részesüljenek; igéri-e, hogy megtesz mindent, mit tehet?

30. — Vigyáz-e gyermekei viszonyaira? — a) Játékaira? — b) Társaira? — c) Volt-e rá gondja, hogy éjjel külön aludjanak?

31. — Áthágta-e az Isten törvényét a házasságban, hogy ne legyen több gyermeke?

32. — Megkisérlette-e a magzatelhajtást? — Volt is eredménye?

33. — Hiábavaló szomorúságnak adta e magát? — a) zúgolódott az isteni gondviselés ellen? — b) kétségbeesett? — c) Annyira történt-e ez, hogy más is megbotránkozhatott?

Körülbelül (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

34. — Akarta-e babonával megtudni a jövőt? — vagy azzal elhárítani valami szerencsétlenséget? — vagy mást megrontani?

35. — Van-e még más bűne? — aggodalma?

Buzdítás (Exhortatio).

Nagyon jól meggyónt. Megtett mindent, mit tehetett. Nincs tehát mit félni.

Bánja-e mindazt, mivel csak a jó Istent megbántotta? Meg akarja most már tartani hűségesen az Isten parancsait?

Kérjen tehát az Istentől bocsánatot mindezen bűneiért és mindazokért, mik csak előfordultak egész életében. Igérje meg, hogy Isten kegyelmével megjavítja életét.

Végezze el rendesen az imádságát, akkor az Isten elhárítja a bűnalkalmakat és ön legyőzheti a kisértéseket. Minden küzdelmét ajánlja a boldogságos Szűz Máriának és kérje gyakran, hogy eszközölje ki önnek Jézus Szivétől az állhatatosság kegyelmét.

Legyen kitartó a gyakori áldozásban és törekedjék maga körében jó cselekedeteket gyakorolni. Ha tökéletes katholikus lesz, példája elősegiti mások megtérését.

Satisfactio : Penitenciául imádkozzék... — **a**) Öt *Miatyánkot* és *Üdvözletet;* — **b**) 1, 2, 3 tizedet az olvasóján; — **c**) Szűz Mária litániáját; — **d**) Elvégzi a keresztutat.

Most megadom a szent feloldozást[1]*; indítson föl magában még egyszer bánatot.*

[Formula dimittendi] : *Isten áldja meg!*

Formula contritionis : Imádság a bánat fölindítására. Töredelmes szivemből szánom és bánom minden bűneimet, hogy azokkal a jó Istent megbántottam; igérem és fogadom életem jobbulását.

Naponkint, — hetenkint, — hónaponkint, — évenkint.

1. **a**) Elhozom azonnal az utolsó kenetet; — **b**) holnap reggel elhozom a Oltáriszentséget és megáldoztatom; — **c**) föladom az utolsó kenetet.

Pro Matrimonio.

Sürgős házasság esetére külföldiek között.

A) — Akar házasságra lépni? — Beleegyezik a másik fél? — Akarja törvényesíteni gyermekeit halála előtt?

B) — Már rég viszonyban van a másik féllel?

C) — Van-e akadály maguk között? — Egyikük sem házas?

D) — Élt már más házasságban? tán szerzetes volt? — (És él még a másik fél? — Akkor lehetetlen a házasság.)

E) — Mindaketten katholikusok[1]? — vérrokonok? — sógorok?

F) — Megvannak-e a szükséges egyházi okmányaik? — polgári okmányaik? — **a**) Keresztlevél? — **b**) bizonyítvány a szabad állapotról? — **c**) a hirdetésről?

G) — Lakóhelye hol van? — Vagy kóbor?

H) — Hol keresztelték? — Melyik egyházmegyében? — Mikor született? (év, hónap, nap?)

I) — Kiskorú! — Szülei beleegyeztek?

J) — Irják le saját nevüket, és a helyet, ahol keresztelték az utolsó póstával együtt; és még szüleik nevét.

K) — Jól van! — Előbb kérdezni fogom önöket, hogy a gyónást könnyen elvégezhessék. Azután megkötik a házasságot[2].

L) — Tudják-e, hogy a katholikus házasság szentség és fölbonthatatlan?

M) — *N ..., akarod-e az itt jelenlevőt : N ... az Anyaszentegyház szokása szerint törvényes házastársul magad hoz venni*?

N) — *N ..., akarsz-e az itt jelenlevőhöz : N ... az Anyaszentegyház szokása szerint törvényes házastársul hozzámenni.* ?

1. Si non ambo catholici, addatur pro non-catholico « Megígéri-e, hogy házastársa katholikus vallási gyakorlatát tiszteletben tartja és hogy a gyermekeit katholikusoknak neveltetí? »

2. Si nihil urgeat, dicatur : « Megszerzem a szükséges okmányokat [és a fölmentéseket]. Jójjenek vissza ... hét után. Akkor meg fognak gyónni és azután lesz a házasság. Most pedig még éljenek külön és vigyázzanak, hogy ne vétkezzenek. »

(*Cetera in rituali romano.*)

O) — [*Post orationes*] : — Most már a házasság szentségét fölvették. Imádkozzanak, hogy hűségesek legyenek az Istenhez, az Anyaszentegyházhoz és egymáshoz

Italice. — Confessione in lingua italiana.

A) — Se i laici viaggiando all' estero avranno seco questo libro, allora vadano da qualunque sacerdote, ancorchè ignaro della loro lingua. — Gli mostrino la pagina 4, e poi gli diano il foglio *duro* qui entro accluso, e facciano, secondo che si dica — **B**) **al penitente.**

B) — **Al penitente** : « Leggete privatamente ciascuna delle questioni qui proposte. Allora, quando toccherete col dito il numero di ciascuna delle singole questioni, direte al confessore : **Si**, o **No**. — Il numero poi dei peccati le indicherete colle dita o mostrando qualche numero stampato[1]. Di più risponderete allo stesso modo ad una delle seguenti determinazioni : **al giorno, alla settimana, al mese, all' anno.**

1. — Quant' è che faceste l'ultima confessione? — **a**) Quante settimane? Quanti mesi? Quanti anni? — **b**) Forse vi confessaste l'anno scorso — **c**) a Pasqua?

2. — Avete tralasciato le vostre preghiere della mattina e della sera? — D'ordinario? — Le avete recitato svogliato?

3. — Avete mai bestemmiato? — Ne avete forse l'abitudine?

4. — Avete mai tralasciato colpevolmente la messa la Domenica? — oppure vi siete giunto con notabile ritardo? — Ci avete assistito senza attenzione e raccoglimento?

5. — Avete mai lavorato di festa, senza necessità?

6. — Qual' è il vostro stato? — Siete Celibe? — Coniugato? — Vedovo?

7. — Dimorate con i vostri genitori? — Solo? — Colla moglie? — (Presso qualche padrone? — è egli cattolico).

8. — Avete mai disubbidito ai vostri parenti? — Avete

1. Una volta (semel), due *volte* (bis), tre v. (3), quattro v. (4), cinque v. (5), sei v. (6), sette v. (7), otto v. (8), nove v. (9), dieci v. (10), quindici v. (15), venti v. (20), trenta v. (30), cinquanta v. (50), cento v. (100), mille v. (1000).

All' incirca (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000**

loro mai mancato di rispetto? — E ai vostri superiori?

9. — Andate a volte soggetto a cattivi pensieri? — Vi ci fermate facilmente? — Gli avete mai assecondati con letture? — Con figure? — Con curiosità indecenti?

10. — Avete mai ascoltato discorsi osceni? — Volentieri? — Ci avete preso parte attiva?

11. — Avete mai incominciato o permesso giuochi troppo famigliari? — Con intenzione cattiva? — Alla presenza di altri?

12. — Siete mai giunto a commettere atti turpi? — Solo? — **a**) Con altri? — Toccandoli? — **b**) Direttamente? — Colle mani — **c**) in qualche altro modo? — Completamente? — **d**) Con persone coniugate? — **e**) Con più persone? — **f**) libere? — Con qualche ragazzo?

13. — Vi accusate di ciò per la prima volta? — E però avete un abito abbastanza inveterato? — **a**) Vi sembrava però che ciò fosse da dirsi in confessione? — **b**) E vi accostaste alla Comunione con tale rimorso? — **c**) Per parecchi anni? (*mesi, settimane, giorni*?) — **d**) Quante volte all' anno? (*mesi, settimane?*)

14. — Vi capita facilmente quell' occasione di peccare? — **a**) Quei che peccano con voi abitano forse con voi nella stessa casa? — **b**) non sono membri della vostra famiglia? — **c**) Allora potreste separarvi da essi?

15. — Se potete, dovete procurare una tale separazione. — Promettete di farlo? — quanto prima potrete? — **a**) Se non potete venire alla separazione, badate di non incontrarvi mai soli tutti e due. — **b**) Promettete di prendere tutte le cautele?

16. — Avete mai preso o ritenuto o sciupato roba d' altri? — Siete mai arrivato in ciò a materia grave? — Avete mai trascurato di fare quello, a cui vi eravate obbligato?

17. — Siete stato forse moroso nel pagare i vostri debiti? — **a**) Avete mai defraudato la giusta mercede agli operai? — **b**) Avete mai defraudato il prossimo in fatto di mercanzia o del giusto prezzo? — **c**) Siete disposto a restituire o a riparare il danno quanto prima potrete?

Al giorno, — alla settimana, — al mese, — all' anno.

18. — Avete mai mentito? — Avete l'abitudine di esagerare?

19. — Avete mai detto o udito volentieri dir male del prossimo? — **a**) Era falso? (*calunnie?*) — **b**) Gli avete così recato danno o tristezza? — **c**) Alla presenza di molti?

20. — Portate odio a qualcuno? — **a**) Ai vostri congiunti o parenti? — **b**) Avete mai desiderato male al prossimo? — **c**) Vi siete mai rallegrato delle disgrazie altrui?

21. — Avete mai dato segni d'impazienza e d'ira? — **a**) Avete mai percosso altri? — **b**) ferendo? — **c**) occidendo?

22. — Avete mai mangiato carne nei giorni proibiti, senza necessità? — Avete mai mancato al digiuno, senza ragione sufficiente?

23. — Avete mai ecceduto nel bere? — Fino ad ubbriacarvi completamente? — Avete mai commesso peccati di gola?

24. — Avete mai peccato per pigrizia? — Avete mai trascurato lavori per i quali eravate pagato?

25. — Avete mai peccato di superbia? — Con pensieri? Con parole? Con opere? — Contro l'autorità di Dio? — Contro la Chiesa e la fede?

26. — Vi siete mai mostrato duro e disprezzante con i vostri sudditi? — Avete mai speso troppo per i vestiti ed ornamenti?

27. — Avete mai protratto colloquii e letture, anche dopo di esservi accorto di qualche pericolo per la vostra fede? — Avete mai dato il vostro nome o promesso la vostra assistenza a società condannate dalla Chiesa, o in sè empie? — o a periodici cattivi?

28. — Avete mai dato il voto ad uomini non cristiani? — Che combattono la Chiesa?

29. — Avete figli? — Quanti? — **a**) Li mandate alle scuole cattoliche? — **b**) Voi avete l'obbligo strettissimo di educarli cattolicamente. Promettete di fare quanto potete in questa parte?

30. — Siete vigilante sulle loro relazioni? — **a**) sui loro

All' incirca (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

giuochi? — **b**) sui loro compagni? — **c**) Avete cura di tenerli separati nel dormire?

31. — Avete mai violato la legge di Dio nell' uso del matrimonio per non avere troppi figli?

32. — Avete mai tentato di procurare l'aborto? — E ne avete ottenuto l'effetto?

33. — Vi siete mai abbandonato a tristezza vana? — **a**) Mormorando contro la Provvidenza? — **b**) Vi siete mai lasciato prendere dalla disperazione? — **c**) Con iscandalo degli altri?

34. — Avete mai ricorso ad arti superstiziose per conoscere il futuro? — O per prevenire le disgrazie? — O per assoggettarvi qualcuno?

35. — Avete altri peccati? — Sentite qualche ansietà?

Esortazione dopo l'accusa (Exhortatio).

La vostra confessione è ottima, giacchè avete fatto quanto vi era possibile. Non abbiate alcun timore.

Vi pentite di qualunque cosa che avete fatto contro la carità di Dio e del prossimo? Promettete in avvenire di osservare fedelmente la legge di Dio?

Chiedete adunque perdono a Dio di tutti i peccati accusati ed anche di tutti quelli della vostra vita passata, e promettetegli di voler cooperare col suo divino aiuto alla vostra emendazione.

Ricorrete spesso alla preghiera, onde ottenere di evitare le occasioni peccaminose e di resistere alle tentazioni.

Raccomandate alla Madonna tutti i vostri combattimenti spirituali e pregatela spesso che v' impetri dal Cuore di Gesù la perseveranza. Frequentate i S.S. Sacramenti, e procurate di far del bene nella cerchia delle vostre relazioni. Se voi sarete un buon cattolico il vostro esempio preparerà delle conversioni.

Satisfactio : Per vostra sacramentale penitenza reciterete : — **a**) *Pater* e *Ave;* — **b**) 1, 2, 3 poste di Rosario; — **c**) Le litanie della B. Vergine. — **d**) Farete l'esercizio della Via Crucis.

Al giorno, — alla settimana, — al mese, — all' anno.

Rinnovate con tutto il cuore l'atto di dolore, ed io vi darò la santa assoluzione[1].

(*Formula contritionis*) : **Atto di dolore** : Mio Dio, mi pento con tutto il cuore dei miei peccati, e li odio e detesto, come offesa della vostra Maestà infinita, cagione della morte del vostro divin Figliuolo Gesù, e mia spirituale rovina. Non voglio più commetterne in avvenire e propongo di fuggirne le occasioni. Signore, misericordia, perdonatemi.

[Formula dimittendi :] Andate in pace.

Pro Matrimonio.

Per matrimonio urgente fra stranieri.

A) — Volete contrarre matrimonio? — L'altro acconsente? — Prima di morire volete legittimare i vostri figli?

B) — É già da molto tempo che avete relazione con l'altra parte?

C) — E qualche impedimento? — Nessuno di voi due era già sposato?

D) — Avete mai contratto altro matrimonio religioso? (Ma è ancora vivente la persona colla quale vi uniste dinnanzio alla Chiesa? — Allora la cosa è impossible.)

E) — Siete ambidue cattolici[2]? — consanguinei? — affini?

F) — Avete le carte necessarie — della Curia ecclesiastica? — dello stato civile? — **a**) Avete le fedi di battesimo? — **b**) di stato libero? — **c**) delle publicazioni matrimoniali?

G) — Dov' è il vostro domicilio? — siete forse vago (*girovago ambulante*)?

H) Dove siete stato battezzato? — In quale diocesi? — quando? (Anno? Mese? giorno?)

1. **a**) Adesso porto il Santo Viatico; — **b**) Porterò la santissima Eucharistia domani mattino; — **c**) Io vi darò la Estrema Unzione.

2. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « Promettete di rispettare le pratiche del culto cattolico del vostro coniuge e l'educazione cattolica della prole. »

I) — Ma siete minorenne! Avete il consenso dei vostri genitori?

J) — Scrivete i vostri nomi coll' indirizzo postale del luogo di nascità e dei parenti.

K) — Va bene. — Anzitutto v' interrogherò un poco per facilitarvi la confessione; poi si farà il matrimonio[1].

L) — Sapete che il matrimonio fra cattolici è un sacramento ed è indissolubile?

M) — *N... volete prendere N ... qui presente per vostra legittima moglie, secondo il rito della S. Madre Chiesa?*

N) — *N ... volete prendere N ... qui presente per vostro legittimo marito, secondo il rito della S. Madre Chiesa?*

(*Cetera in Rituali Romano.*)

O) — [Post orationes :] Ecco dunque che ora siete uniti in legittimo matrimonio cristiano. Pregate Dio che restiate fedeli a Lui, alla sua Chiesa, ed a voi stessi.

1. Si nihil urgeat, dicatur : « Chiederò i documenti necessari e le dispense. Ritornate dopo ... settimane. *Allora avrà luogo la confessione e poi il matrimonio.* Intanto vivete separati, e prendete le precauzioni per non peccare. »

Lusitano-portugallice.
Confissão em português.

A) — As pessoas leigas que, viajando fóra do seu paiz, trouxerem comsigo este livro, podem dirigir-se a qualquer sacerdote, ainda que não saiba a lingua d'ellas.

Mostrem-lhe a pagina 4, depois dêem-lhe o cartão incluso no livro e procedam conforme se indica no aviso seguinte : **Para o penitente.**

B) — **Para o penitente** : Leia para si cada uma das perguntas : depois, indicando com o dedo o numero da pergunta, responda singelamente a cada uma : SIM ou NÃO. Expresse o numero dos peccados, ou pelos dedos, ou apontando algum numero impresso[1]; depois indique uma destas quatro individuações : POR DIA, POR SEMANA, POR MÊS, POR ANNO. Tenha animo. A confissão será facil com a graça de Deus.

1. — Ha quanto tempo se confessou : **a**) ha muitas semanas? — mêses? — annos? — ha quantos? — **b**) ha um anno? — **c**) na quaresma passada?

2. — Tem deixado de rezar de manhã e á noite? — De ordinario? — Tem feito as suas rezas com frouxidão?

3. — Disse alguma blasphemia ou tem jurado em vão? — Tem já costume de blasphemar?

4. — Ao domingo tem faltado á missa por sua culpa? — Tem chegado muito tarde á missa? — Tem estado á missa distrahido e sem rezar?

5. — Tem-se occupado em trabalhos servis ao domingo sem necessidade?

6. — Qual é o seu estado : É solteiro (a)? casado (a)? viuvo (a)?

7. — Vive em casa de seus paes? — vive só? — com

1. Uma vez (semel); duas *vezes* (2); tres vezes (3); quatro v. (4); cinco v. (5); seis v. (6); *sete* v. (7); *oito* v. (8); *nove* v. (9); dez v. (10); quinze v. (15); vinte v. (20); trinta v. (30); cincoenta v. (50); cem v. (100); mil v. (1000).

Pouco mais ou menos (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

sua esposa (com seu marido)? — (em casa d'algum patrão? — elle é catholico?)

8. — Tem desobedecido a seus paes? — Tem-lhes faltado ao respeito? — aos seus superiores?

9. — Tem tido máos pensamentos? — Tem consentido nelles? — Deu occasião a elles por meio de leituras? — de gravuras? — de curiosidades perigosas?

10. — Tem assistido a más conversas? — por vontade? — Tomou parte activa nessas conversas?

11. — Praticou ou permittiu brincadeiras demasiado familiares? — Com má intenção? — Deante d'outras pessoas?

12. — Houve alguma cousa por obras contra a castidade? — Comsigo mesmo? — **a**) Com outras pessoas? Tocando-as? — **b**) Directamente? — Com as mãos? — **c**) E tambem de algum outro modo? — Foram actos completos? — **d**) Com pessoa casada? — **e**) Com pessoas diversas? — **f**) Com pessoa solteira? — Com creanças?

13. — Nunca se confessou d'isso? — Ha muito tempo que tem esse habito? — **a**) E sabia que estava obrigado a dizê-lo em confissão? — **b**) E commungou com esse remorso? — **c**) Por muitos annos? — (mêses? — semanas? — dias?) — **d**) Quantas vezes por anno? (por mês? — por semana?)

14. — Tem facil occasião de commetter esses peccados? — **a**) As pessoas com quem pécca vivem na mesma casa onde mora? — **b**) Não são parentes seus? — **c**) Pode viver noutra casa á parte?

15. — Sendo-lhe possivel, deve viver em separado. — Promette? — Logo que possa? — **a**) Se não lhe é possivel viver em separado, ao menos nunca estejam ambos a sós. — **b**) Quer e promette andar com esse cuidado?

16. — Subtrahiu ou reteve ou deteriorou alguma cousa alheia? — Era cousa de algum valor? — Quanto a bens que lhe tenham confiado, faltou ás respectivas obrigações?

17. — Demorou por largo tempo o pagamento de alguma dívida? — **a**) Tem pago aos creados ou operarios o conveniente salario? — **b**) Defraudou em alguma cousa a

algum comprador, nos objectos mesmos ou no preço d'elles? — c) Está disposto a restituir ou indemnisar? logo que possa?

18. — Tem faltado á verdade? — Tem o costume de exagerar?

19. — Disse mal do proximo ou attendeu com gosto a quem o dizia? — a) Era falso o que dizia ou escutava? — b) Causou com isso ao proximo algum damno, tristeza? — c) Foi deante de muitas pessoas?

20. — Tem tido ódio a alguem? — a) a parentes ou aparentados? — b) Desejou mal ao proximo? — c) Regozijou-se com algum infortunio alheio?

21. — Deu mostras de impaciencia? — de ira? — a) Bateu em alguem? — b) Feriu alguem? — c) Matou alguem?

22. — Comeu carne em dias prohibidos, sem necessidade? — Faltou, sem razão sufficiente, á obrigação do jejum?

23. — Bebeu com excesso? — Até á embriaguez completa? — Houve algum peccado de gula?

24. — Em materia de preguiça, tem alguma cousa de que se accuse? — Nalgum trabalho pago, trabalhou menos do que era devido ao salario?

25. — Tem peccado por soberba, em pensamentos? em palavras? em obras? — Contra a auctoridade de Deus? — Contra a Egreja e a Fé?

26. — Foi duro e altivo para com os seus inferiores? — Tem posto demasiado empenho e feito despezas escusadas com o vestuario e ornato proprio?

27. — Continuou com alguma conversa ou leitura, ainda depois de reparar que lhe era perigosa para a fé? — Deu o seu nome ou protecção a associações condemnadas pela Egreja ou ímpias? — a periodicos máos?

28. — Votou em favor de individuos não-christaõs? — que impugnassem a Egreja?

29. — Tem filhos? — Quantos? — a) Manda-os a escolas catholicas? — b) Tem rigorosa obrigação de lhes dar

Pouco mais ou menos (circiter) } 6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.

educação catholica; promette fazer para isso todas as diligencias que possa?

30. — Anda com a devida vigilancia para evitar-lhes as más relações? — **a**) os divertimentos perigosos? — **b**) as más companhias? — **c**) Procura que não durmam juntos?

31. — Violou no matrimonio as leis da natureza com o fim de não ter muitos filhos?

32. — Poz em pratica algum meio para o abôrto? — E conseguiu esse fim?

33. — Tem-se demorado em tristezas desordenadas? — **a**) Tem murmurado contra a Providencia? — **b**) Consentiu nalgum movimento de desesperação? — **c**) Manifestou alguma cousa d'estas com perigo de escandalo?

34. — Praticou algum acto supersticioso no intento de conhecer cousas futuras? — de prevenir infortunios? — de dominar o proximo?

35. — Tem outros peccados? — Tem ainda alguma cousa mais que lhe possa inquietar o espirito?

Exhortação (Exhortatio).

A sua confissão foi muito boa. Fez tudo quanto lhe era possivel. Fique completamente descançado.

Está arrependido de tudo quanto se oppõe á amizade de Deus? quer d'aqui em deante observar fielmente a lei do Senhor?

Implore pois de Deus o perdão de todos estes peccados e de todos os outros da vida passada. Prometta-lhe que quer corresponder á sua divina graça, para conseguir a emenda.

Recorra frequentemente á oração pela qual chegará a evitar as occasiões e resistir ás tentações. Encommende á bemaventurada Virgem Maria as suas luctas espirituaes e rogue-lhe com frequencia que lhe alcance do Coração de Jesus a perseverança no bem.

Seja constante na frequencia da Communhão e empenhe-se na pratica do bem. Se fôr verdadeiramente catholico, o seu exemplo produzirá conversões.

Por dia, — por semana. — por mês, — por anno.

Satisfactio : Por penitencia reze : — **a**) Cinco vezes o *Padre Nosso* e *Ave Maria;* — **b**) 1, 2, 3 dezenas (ou mysterios) do seu terço; — **c**) a ladainha de Nossa Senhora; — **d**) Faça a devoção da Via Sacra.

Agora vou dar-lhe a santa absolvição[1]; faça outra vez o acto de contrição.

Formula contritionis : **Acto de contrição** : Senhor meu Jesus Christo, Deus e Homem verdadeiro, Creador e Redemptor meu, por serdes Vós quem sois, summamente bom e digno de ser amado sobre todas as coisas, e porque Vos amo e estimo, me peza, Senhor, de todo o meu coração, de Vos ter offendido, mas proponho firmemente, ajudado com os auxilios de Vossa divina graça, emendar-me e nunca mais Vos tornar a offender. Espero alcançar o perdão pela Vossa infinita misericordia. Assim seja.

[Formula dimittendi :] Vá em paz.

Pro Matrimonio.

Celebração do matrimonio.

A) — Deseja casar? — A outra parte consente? — Quer legitimar os filhos antes de morrer?

B) — Ha muito tempo que mantem relações com essa pessoa?

C) — Conhece algum impedimento? — Nenhum dos dois é casado?

D) — Já contrahiu outro matrimonio religioso? — (ainda vive a outra parte contrahente? — se assim fôr não pode casar.)

E) Sois ambos catholicos[2]? — Tendes algum parentesco por consanguineidade? — por affinidade?

F) — Tem os necessarios documentos ecclesiasticos?

1. Vou-lhe trazer — **a**) agora o Sagrado Viatico; — **b**) amanhã de manhã a Sagrada Eucharistia; — **c**) Vou dar-lhe a Extrêma Uncção.

2. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « Promette respeitar os deveres catholicos do seu (sua) consorte e educar os filhos catholicamente? »

attestados civis? — **a**) certidão de baptismo? — **b**) do seu estado de solteiro? — **c**) dos banhos ou proclames?

G) — Qual é a terra de sua residencia? — Anda sem domicilio certo?

H) — Onde foi baptizado? — Em que diocese? — Em que anno, mês, dia?

I) — Está ainda na menoridade! — Tem o consentimento de seus paes?

J) — Tenha a bondade de escrever o seu nome e o de seu (sua) consorte (por inteiro), a direcção para a terra em que foi baptizado e a direcção para seus paes?

K) — Está bem. Vou agora primeiramente interrogá-lo para facilitar a sua confissão; depois passaremos ao matrimonio[1].

L) — Sabe que o matrimonio catholico é um sacramento e que é indissoluvel por toda a vida?

M) — *N... quer receber N... aqui presente, por sua legitima esposa, segundo o rito da Santa Madre Egreja?*

N) — *N... quer receber N... aqui presente, por seu legitimo marido, segundo o rito da Santa Madre Egreja?*

(*Cetera in rituali romano.*)

O) — [*Post orationes :*] Agora estaes unidos pelo sacramento do matrimonio. Implorae a graça do Senhor para permanecerdes fieis a Deus, á Egreja e um ao outro reciprocamente.

1. Si nihil urgeat, dicatur : « Vou pedir os necessarios documentos (e dispensas). Voltae depois de ** semanas. Então será a confissão e em seguida o matrimonio. Entretanto vivei separados e com cautela para não peccardes. »

Neerlandice. — Biecht in het Nederlandsch.

A) — Zoo leeken, die in het buitenland op reis zijn, dit boekje bij zich hebben, kunnen zij zich vervoegen tot iederen priester onverschillig welken, zelfs indien hij hunne taal niet verstaat. Men behoeft hem slechts bl. 4 aan te wijzen, hem vervolgens inliggende kaart ter hand te stellen, en dan te doen zooals in de **Aanwijzing voor den biechteling** gezegd wordt.

B) — *Anwijzing voor den biechteling* : lees voor u zelf één voor één al de vragen. Terwijl gij uw vinger bij het nummer der vraag houdt, antwoordt gij mij kortweg op elke vraag afzonderlijk : **Ja** of **Neen**. Hoe dikwijls gij daartegen misdaan hebt, kunt gij aanduiden of wel door een teeken met de vingers of door een gedrukt getal[1] aan te wijzen, en door vervolgens, zoo noodig, één der vier volgende bepalingen: — PER DAG, PER WEEK, PER MAAND, PER JAAR. — Wees maar welgemoed. Met de hulp van boven zal de biecht gemakkelijk zijn.

1. — Is uw laatste biecht misschien — **a**) al weken (maanden? jaren?) geleden? — hoeveel? — **b**) Is zij geweest voor één jaar? — **c**) met de laatste Paschen?

2. — Hebt gij uw morgengebed, uw avondgebed vergeten te bidden? — Gewoonlijk? — Hebt gij ze onachtzaam verricht?

3. — Hebt gij gevloekt? — Hebt gij gewoonte van te vloeken?

4. — Hebt gij op Zondag zonder wettige reden de Mis verzuimd? — Zijt gij veel te laat gekomen? — Hebt gij ze niet zonder aandacht en zonder te bidden bijgewoond?

5. — Hebt gij op Zondag zonder noodzakelijkheid slafelijke werken verricht?

6. — Mag ik eens vragen? — Zijt gij ongehuwd? — Gehuwd? — In den weduwstaat?

1. **Eenmaal** (semel), **tweemaal** (bis), **driemaal** (3), **viermaal** (4), **vijfmaal** (5), **zesmaal** (6), **zevenmaal** (7), **achtmaal** (8), **negenmaal** (9), **tienmaal** (10), **vijftienmaal** (15), **twintigmaal** (20), **dertigmaal** (30), **vijftigmaal** (50), **honderdmaal** (100), **duizendmaal** (1000).

Ongeveer (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

7. — Woont gij bij uw ouders? — of alleen? — of met uw echtgenoot samen? — (of zijt gij in betrekking bij anderen inwonend? — bij Katholieken?)

8. — Zijt gij aan uw ouders ongehoorzaam geweest? — Zijt gij oneerbiedig jegens hen geweest? — jegens uwe overheden?

9. — Hebt gij wel eens last van slechte gedachten? — Hebt gij er u vrijwillig mede bezig gehouden? — Hebt gij ze voedsel gegeven door lezen? — door afbeeldingen? — door gevaarlijke nieuwsgierigheid?

10. — Hebt gij wel eens naar slechte gesprekken geluisterd? — Met behagen? — Er aan medegedaan?

11. — Hebt gij zelf anderen min zedig aangeraakt, of u op deze wijze laten aanraken? — Met een slechte bedoeling? — In tegenwoordigheid van anderen?

12. — Zijt gij ook tot onkuische handelingen overgegaan? — Met u zelf? — **a**) Met anderen? — Met hen aan te raken? — **b**) Onder de kleeren? — Met de hand? — **c**) Of ook anders? — Zijt gij tot het uiterste gegaan? — **d**) Met een gehuwde? — **e**) Met verschillende personen? — **f**) Dus met een ongehuwde? — Met jongens?

13. — Biecht gij dit nu voor de eerste maal? — Hebt gij al sedert eenigen tijd er een gewoonte van, zoo te zondigen? — **a**) En gij dacht toch, het te moeten biechten? — **b**) Ontvingt gij ook de H. Communie met die gewetenswroeging? — **c**) Al gedurende eenige jaren? (maanden? weken? dagen?) — **d**) Hoe dikwijls per jaar? (per maand? per week?)

14. — Verkeert gij in de zondige gelegenheid zonder deze te zoeken? — **a**) Wonen zij die met u zondigen onder één en hetzelfde dak met u? — **b**) Zijn ze familie van u? — **c**) Dus kunt ge die gelegenheid tot zonde vaarwel zeggen?

15. — Indien gij zulks kunt, zijt gij er in geweten toe verplicht. — Belooft gij het te doen? — En zoodra mogelijk? — **a**) Indien het u onmogelijk is die gelegenheid geheel en al vaarwel te zeggen, wacht er u dan ten minste voor, nooit met u tweeën afzondelijk te zamen te komen. — **b**) Wilt en belooft gij dat?

Per dag, — per week, — per maand, — per jaar.

16. — Hebt gij eens anders goed weggenomen, of onder u gehouden, of beschadigd? — Tot een groot bedrag? — Zijt gij achteloos omgegaan met het goed van een ander?

17. — Hebt gij niet lang uitgesteld met het betalen uwer schulden? — **a**) Hebt gij billijke loonen uitbetaald? — **b**) Hebt gij den naaste bedrogen in koopwaren of in den prijs? — **c**) Zijt gij bereid tot teruggave of schadevergoeding, zoodra gij kunt?

18. — Hebt gij niet gelogen? — Hebt gij de gewoonte van in het spreken te overdrijven?

19. — Hebt gij kwaad van den evenmensch verteld of met behagen aangehoord? — **a**) Ook dingen, die niet waar zijn? — **b**) En hebt gij hem daardoor benadeeld, bedroefd? — **c**) In het bijzijn van meer personen?

20. — Draagt gij tegen iemand haat? — **a**) tegen iemand van uw familie? — **b**) Hebt gij uwen naaste kwaad toegewenscht? — **c**) Hebt gij u over zijn leed verheugd?

21. — Hebt gij teekenen gegeven van ongeduld? — van toorn? — **a**) Hebt gij uwen naaste geslagen? — **b**) Hebt gij hem verwond? — **c**) Gedood?

22. — Hebt gij op de onthoudingsdagen zonder wettige reden vleeschspijzen gebruikt? — Hebt gij de vastenwet zonder genoegzame reden overtreden?

23. — Zijt gij onmatig geweest in drank? — Heel dronken geweest? — Misschien wat gulzig geweest?

24. — Zijt gij erg lui geweest? — Hebt gij gezondigd door tijd verkwisting in loondienst?

25. — Hebt gij gezondigd door hoovaardigheid, met gedachten? woorden? of werken? — Hebt gij gezondigd tegen de onderwerping aan God? — Tegen de H. Kerk en het geloof?

26. — Zijt gij hardvochtig voor uwe onderdanen geweest, of hebt gij hen smadelijk bejegend? — Hebt gij te veel geld en zorg aan kleedij en opschik besteed?

27. — Zijt gij niet doorgegaan met gesprekken of lezen, wanneer gij bemerktet, dat daarin gevaar lag voor uw geloof? — Zijt gij lidmaat van door de Kerk veroordeelde

Ongeveer (circiter) **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

of Haar vijandige vereenigingen? — Zijt gij op slechte tijdschriften of bladen geabonneerd?

28. — Hebt gij gestemd op niet Katholieken? — op hen die de Kerk bestrijden?

29. — Hebt gij kinderen? — Hoeveel? — **a**) Zendt gij hen naar een katholieke school? — **b**) Gij zijt streng verplicht ze katholiek te doen opvoeden; belooft gij er al het mogelijke voor te doen?

30. — Houdt gij er een waakzaam oog op, met wie zij omgaan? — **a**) En hoe zij zich gedragen, wanneer zij spelen? — **b**) En wat voor kameraadjes ze hebben? — **c**) Laat gij ze behoorlijk gescheiden slapen?

31. — Hebt gij in het huwelijk de wet Gods niet geschonden, met de bedoeling om geen kinderen te verwekken?

32. — Hebt gij pogingen aangewend om de zwangerschap af te breken? — Met gevolg?

33. — Hebt gij u overgegeven aan droefgeestigheid? — **a**) gemord tegen de Voorzienigheid? — **b**) gewanhoopt? — **c**) Hiervan blijk gegeven op gevaar af van anderen te ontstichten?

34. — Hebt gij geen bijgeloovige middelen aangewend om de toekomst te kennen? — of om ongevallen te voorkomen? — of om uwen evenmensch in uwe macht te hebben?

35. — Hebt gij misschien nog iets te biechten? — een of andere ongerustheid?

Opwekking (Exhortatio).

Nu hebt gij goed gebiecht. Gij hebt al het mogelijke gedaan. Wees niet ongerust meer.

Hebt gij berouw over alles wat de vriendschap Gods in den weg staat? Zijt gij voornemens in het vervolg de wet Gods getrouw te onderhouden?

Vraag dan aan God vergiffenis voor al deze zonden en voor die van uw voorgaand leven. Beloof Hem met Zijne genade mede te zullen werken tot de verbetering uws levens.

Neem dikwijls uw toevlucht tot het gebed ten einde in

staat te zijn de gelegenheden te vermijden en aan de bekoringen te wederstaan. Beveel al uw moeilijkheden aan de Allerheiligste Maagd Maria aan, en smeek Haar dikwijls, dat Zij u van het Goddelijk Hart van Jezus de volharding verwerve.

Wees getrouw in het dikwijls naderen tot de H. Communie, en leg u toe op deugd en goede werken. Indien gij u als echt katholiek gedraagt, zal uw voorbeeld bekeeringen voorbereiden.

Satisfactio : Bid voor uw zalige penitentie. — **a**) (Vijfmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet;* — **b**) 1, 2, 3 tientjes van den rozenkrans; — **c**) de Litanie der Heilige Maagd; — **d**) bid den Kruisweg).

Ik zal u nu de heilige absolutie geven [1]*; verwek nogmaals een akte van berouw.*

Formula contritionis : Akte van Berouw : — Mijn Heer en mijn God, het is mij van harte leed gezondigd te hebben, omdat ik daardoor uwe rechtvaardige straffen verdiend heb, en U heb beleedigd, die vol goedheid zijt jegens mij en oneindig volmaakt en beminnelijk in U zelven. Ik betreur en verfoei mijne zonden uit liefde tot U, en ik maak het vaste voornemen, met de hulp uwer genade mijn leven te beteren en U nooit meer te beleedigen.

[Formula dimittendi] : ga in vrede.

Pro Matrimonio.

Huwelijksvoltrekking in dringende omstandigheden.

A) — Wilt gij trouwen? — Stemt de ander er mede in? — Wilt gij uw kroost vóór uw dood wettigen?

B) — Hebt gij al lang kennis met elkander?

C) — Is er een huwelijksbeletsel? — Is geen van beiden getrouwd?

D) — Zijt gij al ooit voor den pastoor gehuwd geweest?

1. Ik zal u — **a**) terstond de H. Peerspijse brengen, — **b**) de H. Communie morgen vroeg. — **c**) Ik zal u het H. Oliesel toedienen.

— (En leeft uw eerste echtgenoot nog? — In dit geval kunt gij niet trouwen.)

E) — Zijt gij beiden katholiek[1]? — familie van elkaar?

F) — Hebt gij uw papieren van den pastoor? — van den burgerlijken stand? — **a**) Een doopbewijs? — **b**) Een getuigschrift, dat niets het huwelijk tusschen u tweeën in den weg staat? — **c**) Een bewijs, dat de roepen (huwelijksafkondigingen) hebben plaats gehad?

G) — Waar hebt gij uw domicilie (waar zijt gij woonachtig)? — Hebt gij nergens een vaste woonplaats?

H) — Waar zijt gij gedoopt? — In welk bisdom? — In welk jaar, in welke maand, op welken dag?

I) — Gij zijt nog minderjarig! — Hebt gij de toestemming uwer ouders?

J) — Schrijf mij uwe voornamen en familienaam eens op, en den naam en de ligging van de plaats, waar gij gedoopt zijt en het adres uwer ouders.

K) — Dit is in orde. — Ik zal u eerst door eenige vragen uwe biecht vergemakkelijken. Na de biecht zal het Huwelijk voltrokken worden[2]?

L) — Weet gij, dat het katholiek Huwelijk een Sacrament is, en dat het niet ontbonden kan worden?

M) — *N..., wilt gij N... hier tegenwoordig nemen tot uwe wettige huisvrouw volgens het gebruik van onze moeder de H. Kerk?*

N) — *N..., wilt gij N... hier tegenwoordig nemen tot uwen wettigen man volgens het gebruik van onze moeder de H. Kerk.?*

(*Cetera in rituali romano.*)

O) — [*Post orationes :*] Nu zijt gij dan door het Sacrament des Huwelijks vereenigd. Bidt God, opdat gij in onbezweken trouw aan Hem en aan Zijne Kerk en aan elkander moogt volharden.

1. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « Belooft gij de katholieke gebruiken van uw echtgenoot te zullen eerbiedigen, en de kinderen katholiek te laten opvoeden ? »

2. Si nihil urgeat, dicatur : « Ik zal uw papieren zien te krijgen, en dispensatie voor u aanvragen. — Komt na ... weken terug. Dan kunt gij achtereenvolgens biechten en trouwen. Intusschen niet te zamen gaan wonen en goed oppassen om in geen zonde te vallen. »

Polonice. — Spowiedź Polska.

A) — Podróżni czy emigranci w obcych krajach, jeśli mają tę książeczkę, mogą się łatwo wyspowiadać u każdego księdza, choć nie znającego ich języka; niech mu tylko odkryją stronicę 4, potem niech mu dadzą karton tu załączony, i niech zrobią ak jak powiedziano *do penitenta.*

B) — **Do penitenta** : Przeczytaj sobie na osobności te pytania. Potem będziesz m pokazywal palcem każdy numer po kolei i będziesz tylko mówil : *Tak* albo *Nie.* A ile razy taki grzech popełniłeś, tó mi pokażesz albo na palcach, albo też wybierzesz odpowiedni numer[1] wydrukowany, pokażesz mi go i powiesz jeden z tych czterech przysłówków : Na dzień, na tydziań, na miesiąc, na rok. Nic się nie bój. Przy lasce Bożej wszystko pójdzie dobrze.

1. — Kiedyś się spowiadał? — a) przed ilu tygodniami? (miesiącami? — latami?) — b) przed rokiem? — c) na Wielkanoc?

2. — Czyś odmawiał pacierz rano, wieczór? — Zawsze? — Czyś go odmawiał niedbale?

3. — Czyś brał imię Boskie nadaremno? — Czy masz taki zwyczaj?

4. — Czyś w niedziele nie bywał na Mszy św., z własnej winy? — Czyś się na nią bardzo spaźniał? — Czyś na niej o czem innem myślał i nie modlił się?

5. — Czyś pracował ciężko w niedzielę bez koniecznej potrzeby?

6. — Ktoś ty jest? — Nieżonaty (panna)? — Żonaty (mężatka)? — Wdowiec (wdowa)?

7. — Czy mieszkasz u rodziców? — Czy sam? — czy przy jakiem małżeństwie? — (Czy służysz u jakiego państwa? — czy oni są katolicy?)

Około (circiter) **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100 1000.**

1. Raz (1); dwa razy (2); trzy r. (3); cztery r. (4); pięć r. (5); sześć r. (6); siedem r. (7); osiem r. (8); dziewięć r. (9); dziesięć r. (10 ; piętnaście r. (15); dwadzieścia r. (20); trzydziesci r. (30); pięćdziesiat r. (50); sto r. (100); tysiąc r. (1000).

8. — Czyś był nie posłuszny rodzicom? — Czyś ich nie szanował? — czyś szanował przełożonych?

9. — Czyś miewał złe myśli? — Czyś na nie przyzwalał? — Czyś je sobie sprowadzał przez czytanie złych książek i gazet? — przez to żeś oglądał nieskromne obrazki? — żeś był niewstydliwie ciekawy?

10. — Czyś słuchał nieprzyzwoitych rozmów? — Czy z chęcią? — Czyś i sam tak rozmawiał?

11. — Czyś się dotykał nieprzyzwoicie drugich, albo pozwalałeś żeby drudzy z tobą tak robili? — Ze złą chęcią? — Przy drugich?

12. — Czy przychodziło do złych uczynków? — Sam ze sobą? — **a)** Czy z drugimi? — Macałeś ich? — **b)** Czy po gołem ciele? — Rękami? — **c)** Czy innym sposobem? — Aż do skutku? — **d)** Ze żonatym albo z mężatką? — **e)** Z rozmaitemi osobami? — **f)** Z osobą wolnego stanu? — Z dziećmi?

13. — Czy pierwszy raz to mówisz na spowiedzi? — Czy już dawno masz ten nałóg? — **a)** Czyś wiedział że się trzeba z tego spowiadać a nie mówiłeś na spowiedzi? — **b)** I przyjmowałeś tak Komunię św., choć cię sumienie gryzło? — **c)** Przez wiele lat? (miesięcy? tygodni? dni?) — **d)** Ile razy na rok? (na miesiąc? na tydzień?)

14. — Czy masz ciągłą okazyę do grzechu? — **a)** Czy pod jednym dachem mieszkasz z tymi z którymi grzeszysz? — **b)** Czy to twoi krewni? — **c)** Czy możesz się od nich odłączyć?

15. — Jeżeli się możesz od nich oddzielić, to musisz to zrobić. Obiecujesz? — Jak najprędzej będziesz mógł? — **a)** Jeśli nie możesz się odłączyć, — uważaj, żebyście nigdy nie byli sam na sam ze sobą. — **b)** Czy chcesz tak zrobić i obiecujesz że zrobisz?

16. — Czyś wziął jaką rzecz drugiemu, albo zatrzymał, albo zepsuł? — Czy stąd była znaczna szkoda? — Jeżeli ci kto dał co do schowania, a tyś może źle tego pilnował?

17. — Czyś zwlekał z oddaniem długów? — **a)** Czyś dawał słuszną zapłatę robotnikom za pracę? — **b)** Czyś oszukiwał na towarze, albo na jego cenie? — **c)** Czy obie-

cujesz jaknajprędzej oddać coś winien, albo wynadgrodzić szkodę?

18. — Czyś kłamał? — Czy masz zwyczaj przesadzać w mowie?

19. — Czyś źle mówił o drugich, alboś słuchał z ciekawością takich mów? — **a)** Czy te mowy były fałszywe? — **b)** Czy z tego miał kto szkodę albo smutek? — **c)** Czy tego dużo ludzi słuchało?

20. — Czy masz do kogo nienawiść, czy się z kim gniewasz? — **a)** czy z bliskimi krewnymi, czy z dalszymi? — **b)** Czyś komu źle życzył? — **c)** Czyś się cieszył z czyjego nieszczęścia?

21. — Czyś był niecierpliwy? — Czyś się słościł? — **a)** Czyś kogo pobił? — **b)** Zraniłeś? — **c)** Zabiłeś?

22. — Czyś jadł mięso w poście bez koniecznej potrzeby? — Czy w post ścisły jadłeś więcej niż trzy razy na dzień do sytości, chociażeś był zdrów i nie ciężko pracował?

23. — Czyś za wiele pił? — Czyś był zupełnie pijany? — Czyś był obżarty i łakomy?

24. — Czyś był leniwy? — Czyś nie wykonał roboty za którą wziąłeś zapłatę?

25. — Czyś był pyszny w myślach? — w słowach? w uczynkach? — Czyś się buntował przeciw Bogu? — Przeciw Kościołowi i wierze św.?

26. — Czyś był nieludzki dla swoich podwładnych i miał ich za nic? — Czyś wydawał niepotrzebnie pieniądze na ubiory i stroje i bardzoś się w nich kochał?

27. — Czyś nie przerywał rozmowy albo czytania, chociażeś widział, że ono podrywa twoją wiarę? — Czyś się zapisał do jakiego stowarzyszenia zakazanego przez Kościół św., albo do bezbożnego, albo je wspomagał? — Czy trzymasz i czytujesz złe gazety i pisma?

28. — Czy przy wyborach dawałeś swój głos na ludzi którzy nie są chrześcijanami? — na wrogów Kościoła?

29. — Czy masz dzieci? — Ile? — **a)** Czy je posyłasz do szkoły katolickiej? — **b)** Masz obowiązek pod grzechem

Około (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

śmiertelnym po katolicku je wychować; czy przyżekasz że zrobisz wszystko co tylko będzie w twojej mocy, żeby tak było?

30. — Czy uważasz jak się twoje dzieci zachowują, z kim się wdają? — **a**) Jak się bawią? — **b**) Jakich mają towarzyszów, kolegów? — **c**) Czy doglądasz, żeby były poprzegradzane gdy śpią (żeby nie spały na kupie)?

31. — Czyś przełamywał prawo Boże w stosunkach małżeńskich dla tego, żeś nie chciał mieć więcej dzieci?

32. — Czyś używał (a) jakich środków czy lekarstw na poronienie? — czy ono rzeczywiście nastąpiło?

33. — Czyś się smucił dobrowolnie i bez przyczyny? — **a**) czy szemrałeś przeciw Opatrzności Boskiej? — **b**) rospaczałeś? — **c**) Okazywałeś się takim przed drugimi, którzy się mogli z tego zgorszyć?

34. — Czyś kazał sobie wróżyć, żeby się dowiedzieć co będzie — albo żeby się zabezpieczyć od nieszczęścia? — albo żeby drugiego nakłonić do twojej woli?

35. — Czy masz jeszcze inne grzechy? — albo niepokoje?

Napomnienie (Exhortatio).

Dobrześ się wyspowiadał. Zrobiłeś wszystko co było w twojej mocy. Bądź dobrej myśli.

Żałujesz za wszystko czemeś Boga obraził? Nie będziesz nigdy Boga tak ciężko obrażał?

Więc proś Pana Boga, żeby ci przebaczył wszystkie grzechy, nie tylko te coś teraz wyznał, ale i te któremiś od powzięcia rozumu Boga obrażał. Przyrzeknij Bogu, że się poprawisz, z pomocą łaski Jego św. i że się tej łasce nie będziesz sprzeciwiał.

Módl się często, bo przez modlitwę unikniesz okazyj do grzechu i zwyciężysz pokusy. We wszystkich swoich trudnościach i walkach polecaj się Matce Boskiej i wzywaj Ją często, żeby ci uprosiła u Serca Jezusowego wytrwanie w dobrem.

Przystępuj często do Komunii św. i czyń dobrze bliźnim.

Na dzień, — na tydzień, — na miesiąc, — na rok.

Jeżeli sam będziesz dobrym katolikiem to swoim przykładem i drugich pociągniesz na drogę zbawienia.

Satisfactio : Za pokutę odmów... — **a**) Pięć *Ojcze nasz* i *Zdrowaś*; — **b**) 1, 2, 3 dziesiątki na koronce; — **c**) Litanię do Matki Boskiej; — **d**) Odprawisz Drogę Krzyżową.

Teraz dam ci rozgrzeszenie[1]*; żałuj za grzechy*[2].

Actus contritionis. Formuła żalu za grzechy :

Boże! bądź miłościw mnie grzesznemu : żałuję za grzechy całego życiamego i za te, których się teraz spowiadałem; żałuję szczerze dla miłości Twojej, brzydzę się niemi i mam mocne postanowienie więcej nigdy nie grzeszyć.

Pro Matrimonio.

Małżeństwo w nagłym przypadku.

A) — Czy chcesz wziąć ślub? — On (ona) przystaje? — Czy chcesz przed śmiercią ulegalizować twoje dzieci, żeby były prawego łoża?

B) — Czy dawno na wiarę żyjecie?

C) — Czy macie jaką przeszkodę do małżeństwa? — Czy nie jesteś żonaty (zamężna)?

D) — Brałeś (aś) już kiedy ślub? — (Czy żyje twoja pierwsza żona/twój pierwszy mąż/? — Jeśli tak, to nie możecie się pobrać).

E) — Czyście obojc katolicy[3]? — czy jesteście w pokrewieństwie? — czy w powinowactwie?

F) — Czy macie potrzebne papiery od władzy duchownej? — od cywilnej? — **a**) Metrykę chrztu? — **b**) świa-

1. Przyniose ci — **a**) Komunie zaraz swieta; — **b**) Najswietszy Sakrament jutro rano; — **c**) Dam ci ostatnie Namaszczenie.

2. Post absolutionem, in Polonia, sacerdos dimittit poenitentem puisando leviter latus confessionalis.

3. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « Obiecujesz nanowac wiare katolicka zony (meza) i dzieci wychowywac po katolicku ? »

dectwo wolnego stanu — c) świadectwo o wyszłych zapowiedziach?

G) — Gdzie jest twoje miejsce zamieszkania? — Czy nie masz stałego miejsca pobytu? (czy jesteś włóczęga?)

H) — Gdzie jesteśo chrzcony? — W jakiej dyecezyi? — Rok, miesiąc, dzień?

I) — Tyś małoletni! — Czy masz pozwolenie rodziców?

J) — Napisz swoje i jej (jego) imię i nazwisko i adres parafii gdzieś jest o chrzcony i adres rodziców.

K) — Dobrze. — Wypytam was najprzód, żeby wam ułatwić spowiedź. Potem będzie ślub[1].

L) — A wiecież, że małżeństwo katolickie jest Sakramentem, i że jest nierozerwalne?

M) — *N..., chcesz wziąć N... tu obecną za prawowitą swoją małżonke według obrzędku Kościola św. Matki naszej?*

N) — *N..., chcesz wziąć N... tu obecnego za prawowitego swojego małżonka według obrzędku Kościola św., Matki naszej?*

(*Cetera in rituali romano.*)

O) — [Post orationes :] Teraz więc jesteście związani Sakramentem Małżeństwa. Proście Boga, o wytrwanie, żebyście byli wiernymi aż do śmierci Bogu, Jego Kościołowi i sobie samym.

1. Si nihil urgeat, dicatur : « Napiszę o papiery i dyspensy jakich potrzebujecie. Przyjdźcie za ... tygodnie. Wtedy się wyspowiadacie a potem ślub. A teraz bądźcie zdaleka od siebie i bądźcie roztropni żebyście nie zgrzeszyli.

Romaenice. — Spovada in limba română

A) — Dacă laicii, cari călătoresc prin ţinuturi străine, au această carte cu ei, atunci să se ducă la oricare preot, chiar dacă nu ştie limba lor. Să-i arate pagina 4, apoi să-i dea fila cea groasă, care e aici, şi să facă după cum se spune. —

B) **Penitentule** : Citeşte în particular fiecare întrebare. Atunci, îndată ce vei pune degetul pe numărul[1] întrebării îmi vei spune simplu la fiecare : DA sau NU. — Vei arăta numărul păcatelor sau prin semnul degetelor tale sau arătând vre un număr tipărit[1] şi apoi una dintre însemnările următoare : — PE ZI, PE SĂPTĂMÂNĂ, PE LUNĂ, PE AN. Fii curagios. Lucrul va fi uşor cu harul lui Dumnezeu.

1. — Ultima ta spovadă a fost **a**) înainte de mai multe săptămâni? (luni? ani?) — înainte de câţi? — **b**) înainte de un an? — **c**) la ultimul Paşti?

2. — Ai omis rugăciunile tale de dimineaţă, de seară? — De obiceiu? — Le-ai spus în chip negligent?

3. — Ai blestemat? — Ai obiceiul?

4. — In zi de duminică ai lipsit dela leturghie din vina ta? — Ai venit destul de prea târziu? — Ai fost atent şi te-ai rugat în timpul ei?

5. — Ai lucrat din greu în zi de duminică fără trebuinţă?

6. — Care e starea ta? — Necăsătorit? — Căsătorit? — Văduv?

7. — Locuesţi — la părinţii tăi? — sau singur? — sau în casa conjugală? — (sau la stăpâni? — sunt catolici?)

8. — Ai tăgăduit ascultarea părinţilor tăi? — Ai călcat cinstea datorită lor? — mai marilor tăi?

1. Odată (semel), de două ori (2), de trei ori (3), de patru ori (4), de cinci ori (5), de şase ori (6), de şeapte ori (7), de opt ori (8), de noua ori (9), de zece ori (10), de cinci spre zece ori (15), de douazeci de ori (20), de treizeci de ori (30), de cincizeci de ori (50), de o sută de ori (100), de o mie de ori (1000).

Ca de (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

9. — Ai vre-odată gânduri rele? — Le-ai primit? — Le-ai nutrit prin citiri? — prin icoane? — prin curiozitate necuviincioasă?

10. — Ai ascultat vre-odată convorbiri rele? — Cu plăcere? — Ai luat parte activă la ele?

11. — Ai început sau ai permis şăgi prea familiare? — cu intentie rea? — erau de faţă marturi?

12. — Ai săvârşit fapte ruşinoase? — singur? — **a)** cu alţii? — Atingându-i? — **b)** Direct? — Cu mâinele? — **c)** Şi în alt chip? — Cu vre-o fată? — **d)** Cu căsătorit? — **e)** Cu persoane diverse? — **f)** Cu necăsătorit — Cu copii?

13. — Pentru prima oară spui aceasta? — Ai vre-un obiceiu destul de vechiu? — **a)** Ştiai totuş că trebue să spui aceasta la spovadă? — **b)** Şi ai primit sfânta Împărtăşenie cu această remuşcare? — **c)** Timp de mai mulţi ani? (luni? — săptămâni? — zile?) — **d)** De câte ori pe an? (pe lună? — pe săptămână?

14. — Ai uşor prilejul acela de a păcătui? — **a)** Acei cari păcătuesc împreună cu tine, locuesc împreună cu tine? — **b)** Nu sunt din familia ta? — **c)** Atunci poţi să te desparţi de ei?

15. — Dacă poţi să te desparţi, trebue. — Făgăduesti? — Indată ce vei putea? — **a)** Dacă nu poţi să te desparţi, fereşte-te ca nu cumvă să vă întâlniţi amândoi singuri. — **b)** Voesti şi făgăduesti grija aceasta?

16. — Ai luat sau ai reţinut sau ai stricat lucrul altuia? — Până la vre-un preţ serios? — Ai neglijat bunul încredinţat tie de un altul?

17. — Nu ai întârziat mult înainte de a-ţi plăti dato riile? — **a)** Ai plătit leafă dreaptă? — **b)** Ai înşălat pe aproapele în ce priveşte marfa sau preţul ei? — **c)** Eşti dispus să dai înapoi sau să repari, îndată ce vei putea?

18. — Nu ai minţit? — Nu ai obiceiul de a mări?

19. — Ai povestit sau ai ascultat cu plăcere vorbele rele despre aproapele? — **a)** Rele neadevărate? — **b)** Şi astfel ai fost pentru el pricina vre-unei pagube sau măhniri? — **c)** În faţa mai multora?

20. — Nutreşti ură contra cuiva? — **a)** împotriva celor

de acelaş sânge sau rudelor? — **b**) Ai vroit răul aproapelui? — **c**) Te-ai bucurat de nefericirile lui?

21. — Ai dat pe faţă nerăbdarea? — ura? — **a**) Ai lovit pe aproapele? — **b**) L'ai rănit? — **c**) L'ai omorât?

22. — Ai mâncat fără de trebuinţă carne în zilele de abstinenţă? — Ai călcat legea postului fără vre-un motiv îndestulător?

23. — Ai băut peste măsură? — Până la îmbătarea desăvârşită? — Ai păcătuit ceva prin lăcomie?

24. — Ai păcătuit prin lene? — Ai neglijat lucrarea pentru care ai primit plată?

25. — Ai păcătuit prin mândrie, cu gândul? cu cuvântul? cu fapta? — Impotriva auctorităţii lui Dumnezeu? — Impotriva Bisericii şi credinţei?

26. — Ai fost aspru sau cu dispreţ faţă de sapuşiităi? — Ai dat prea mulţi bani şi îngrijire pentru haine şi impodobire?

27. — Ai mai prelungit convorbirile şi citirea chiar după ce ai băgat de seamă că în ele e primejdie pentru credinţa ta? Ai dat numele tău sau protecţia ta societăţilor condemnate de Biserică? — sau nelegiuite? — periodicelor rele?

28. — Ai dat votul pentru bărbaţii necreştini? — cari atacă Biserica?

29. — Ai copii? — Câţi? — **a**) Îi trimiţi la şcoala catolică? — **b**) Ai o foarte mare datorie ca să fie crescuţi în religia catolică; făgăduesti că vei face pentru această tot ce vei puteă?

30. — Bagi de seamă la purtările lor? — **a**) Şi la jocuri? — **b**) Şi la tovarăşi? — **c**) Te îngrijeşti ca să fie separaţi în timpul somnului?

31. — Ai călcat legea lui Dumnezeu în căsătorie, că să nu ai mai mulţi copii?

32. — Te-ai încercat să procuri avort? — Ai avut vre-un rezultat?

33. — Ai hrănit dispoziţiile vre-unei tristeţi zadarnice, vre-unei melancolii seci? — **a**) vre unui murmur împo-

Cam de (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

triva Providenței? — b) vre unei desperații? — c) Le-ai dat pe față cu primejdia scandalului pentru alții?

34. — Nu te-ai folosit de superstiții pentru a cunoaște viitorul? — sau pentru a întâmpina nefericirile? — sau pentru a stăpâni pe aproapele?

35. — Mai ai alte păcate? — neliniști?

Povață (Exhortatio).

Spovada ta e foarte bună. Ai făcut toate cele ci-ți erau cu putință. Nu te teme de fel.

Te căești de ori-ce lucru, care i potrivnic prieteniei lui Dumnezeu? Vrei ca în viitor să ții cu credință legea lui Dumnezeu?

Cere prin urmare dela Dumnezeu iertare pentru toate acele păcate și pentru toate acele care au fost in viața ta trecută. Făgăduește, că vrei să conlucrezi cu harul lui, ca să dobândești îndreptarea ta.

Aleargă deseori la rugăciune, prin care vei răuși să te ferești de prilejuri și să te împotrivești ispitelor. Încredințează prea sfintei Fecioare Maria luptele tale toate și o roagă deseori ca să-ți dobândească statornicia dela Inima lui Isus.

Fii credincios în frecventarea sfintei Impărtășenii și silește-te să faci bine în jurul tău. Dacă vei fi cu desăvârșire catolic, pilda ta va pregăti conversiuni.

Satisfactio : Pentru pocăință vei spune — a) De cinci ori *Tatăl nostru* și *Bucură-te Maria;* — b) 1, 2, 3 zecimi din rozariul tău; — c) Litania Prea sfintei Fecioare; — d) Vei face calea sfintei Cruci.

Îți voiu da acum sfânta deslegare[1]*; fă din nou actul căinții.*

Formula contritionis : Formula actului de **căință** *:* — Doamne Dumnezeul meu, mă căesc din toată inima de

Pe zi, — pe saptamana, — pe luna, — pe an.

1. Iti voiu da — a) sfinta Impărtășenie acum — b) sfinta Impartasenie la dimineata; — c) Iti dau sfântul maslu.

toate păcatele mele şi le urăsc preste toate, pentrucă prin ele am perdut harul tău şi împărăţia cerului, şi m'am făcut vrednic de pedeapsa vecinică a iadului; dar mai mult mă căesc pentrucă, păcătuind, te-am mâniat pre tine, Părintele meu, Mântuitorul meu, şi Dumnezeul meu, atât de mare şi atât de bun. Pentru aceasta mă hotărăsc ca cu ajutorul harului tău să nu mai păcătuesc, şi să fug de orice prilej de păcat.

[Formula dimittendi :] *Mergi in pace.*

Pro Matrimonio.

Pentru căsătoria grabnică.

A) — Vrei să te căsătoreşti? — Cellalt se învoeşte? — Vrei să legitimezi pe copii înainte de moartea ta?

B) — De mult timp ai relaţiuni cu cealaltă parte?

C) — Aveţi vre-o împiedicare? — Nici unul din doi nu e căsătorit?

D) — Ai avut altă căsătorie religioasă? — (Şi trăeşte acum cealaltă parte de mai înainte? — Atunci e cu neputinţă).

E) — Sunteţi amândoi catolici?[1] — de acelaş sânge? — rude?

F) — Aveţi actele trebuincioase bisericeşti? — civile? — **a**) Actul de botez? — **b**) de stare liberă? — **c** de strigări?

G) — Unde e locuinţa ta? — Eşti nestabil?

H) — Unde e locul botezului tău? — În care eparhie? — Inainte de câţi ani (şi luni. şi zile)?

I) — Eşti minor! — Ai consimţământul părinţilor tăi?

J) — Scriţi numele voastre, şi adresa locului de botez şi a părinţilor.

K) — Fie. — Vă voiu întrebă ca să faceţi uşor spovada. După aceea va fi căsătoria[2].

1. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « Fagaduesti respect fată de practicele catolice ale sotului si cresterea in religia catholică a copiilor? »

2. Si nihil urgeat, dicatur : « Voi cere actele si dispensele trebuincioase. — Intoarceti-vă după ... săptămâni. Atunci va avea loc spovada

L) — Ştiţi că căsătoria catolică e o taină şi care nu se poate deslegă?

M) — *N... vrei să iei pe N... aici de faţă ca soţia ta legitimă după ritul sfintei Maici Biserici?*

N) — *N... vrei să iei pe N... aici de faţa ca soţul tău legitim după ritul sfintei Maici Biserici?*

(*Cetera in rituali romano.*)

O) — (Post orationes :) Acum prin urmare sunteţi uniţi prin taina căsătoriei. Rugaţi pe Dumnezeu ca să rămâneţi statornici faţă de El, de Biserica lui, şi faţă de voi înşi-vă.

si apoi căsătoria. Acum însă trăiti separati si cu prudentă ca să nu păcătuiti. »

Russice.

ИСПОВѢДЬ НА РУССКОМЪ ЯЗЫКѢ.

(Pro Russis, Ruthenis, Bulgaris, Serbis...)

A) Путешествующіе по чужимъ краямъ, имѣя эту книжку, могутъ весьма легко исповѣдываться передъ духовникомъ незнающимъ ихъ языка. Они должны только открыть эту книжку и указать ему страницу **4**; потомъ пусть вручатъ ему приложенный здѣсь Картонъ, и пусть дѣлаютъ какъ сказано *кающемуся*.

B) КАЮЩЕМУСЯ : Прочитайте себѣ прилежно эти вопросы. Потомъ, указывая пальцемъ каждый номеръ по очереди, скажете мнѣ только : *Да* (*Такъ*) или *Нѣтъ*[1]. Число же грѣховъ или покажете мнѣ на пальцахъ, или (если оно большое) укажете пальцемъ соотвѣтственное напечатанное число[2] и добавите одно изъ четырехъ словъ : ВЪ СУТКИ, — ВЪ НЕДѢЛЮ, — ВЪ МѢСЯЦЪ, — ВЪ ГОДЪ. Не падайте духомъ. При помощи благодати Божіей, это сдѣлатъ легко и удобно.

1. — Давно-ли вы были послѣдній разъ у исповѣди? **a**) Сколько недѣль тому назадъ? (мѣсяцевъ? — лѣтъ?) **b**) Годъ тому назадъ? — **c**) На послѣдней Пасхѣ?

2. — Пропускали вы утреннія и вечернія молитвы? — это по привычкѣ? — Читали невнимательно?

3. — Хулили имя Господне или божились напрасно? — Нѣтъ у васъ къ этому привычки?

4. — Не пропускали по своей винѣ обѣдню по воскресеньямъ или праздникамъ? — Не опаздывали на нее? — на литургіи были разсѣянны и невнимательны?

5. — Занимались въ праздники тяжелой работой безъ нужды?

6. — Каково ваше семейное положеніе? — Холосты? (дѣвица?) — Женаты? (замужемъ?) — Вдовъ? (вдова?)

Около (circiter) **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

1. Pronuntiatur : *Da* vel Так (affirmative), niétt (negative).

2. Одинъ разъ (semel); два раза (bis); три раза (3); четыре раза (4); пять разъ (5); шесть р. (6); семь р. (7); восемь р. (8); девять р. (9); десять р. (10); пятьнадцать р. (15); двадцать р. (20); тридцать р. (30); пятьдесять р. (50); сто р. (100); тысячу разъ (1000).

7. — Живете-ли у родителей — отдѣльно? — или при семьѣ? — (:... въ прислугахъ? — у католиковъ?)

8. — Не слушались родителей? — Отказывали имъ въ должномъ почитаніи? — Не согрѣшали противъ старшихъ?

9. — Приходятъ вамъ въ голову иногда дурныя мысли? — Не соглашались ли вы съ ними? — Не вызывали ихъ вреднымъ чтеніемъ? — Зреніемъ неприличныхъ картинъ? — изъ любопытства?

10. — Не прислушивались иногда къ нескромнымъ разговорамъ? Охотно-ли? — Сами говорили?

11. — Не допускали нескромныхъ фамильярностей? — съ грѣховнымъ намѣреніемъ? — въ присутствіей другихъ?

12. — Не доходили-ли до большаго грѣха? — Одинъ? (Одна?) — **a**) Съ другими? — Прикасаясь? — **b**) прямо? — руками? — **c**) или другимъ способомъ? — Совершился ли полный актъ? — **d**) Съ состоящимъ въ бракѣ? — **e**) Съ разными лицами? — **f**) Съ свободными? — Съ дѣтьми?

13. — Первый разъ говорите объ этомъ на исповѣди? — Можетъ быть это давно укоренившійся грѣхъ? — **a**) Чувствовали, что надо это сказать на исповѣди? — **b**) Не причащались съ угрызеніями совѣсти, не сказавъ этого на исповѣди? — **c**) Было-ли это въ продолженіе нѣсколькихъ лѣтъ? (Мѣсяцевъ? недѣль? дней?) — **d**) сколько разъ въ годъ? (въ мѣсяцъ? въ недѣлю?)

14. — Есть-ли у васъ близкая опасность къ этому грѣху? — **a**) Тѣ кто грѣшатъ съ вами, живутъ-ли въ одномъ помѣщеніи съ вами? — **b**) Не родственники-ли они ваши? — **c**) Можете-ли разстаться съ ними?

15. — Если возможно оставить ихъ, то вы непремѣнно должны это сдѣлать. — Обѣщаете-ли это? — Въ самомъ скоромъ времени? — **a**) Если нельзя оставить ихъ, будьте осторожны, чтобы никогда не оставаться вдвоемъ. — **b**) Согласны-ли и обѣщаете это сдѣлать?

16. — Не взяли, не продержали или не испортили-ли какую-либо чужую вещь? — Была-ли эта вещь цѣнная? — Оберегали вы тщательно вещи ввѣренныя вамъ на храненіе?

Въ сутки, — въ недѣлю, — въ мѣсяцъ, — въ годъ.

17. — Не медлили съ уплатой долговъ? — **a**) Не обижали работающихъ у васъ слишкомъ низко вознаграждая ихъ или уплачивая неаккуратно? — **b**) Не обманули ближняго въ куплѣ или продажѣ? — **c**) Готовы-ли вернуть чужую вещь, или вознаградить причиненный вами убытокъ? въ самомъ скоромъ времени?

18. — Не говорили-ли неправды? — Нѣтъ-ли у васъ привычки преувеличивать?

19. — Не разглашали чужихъ недостатковъ? Не слушали говорящихъ про нихъ? — **a**) Не оклеветали кого нибудь? — **b**) Принесла-ли ваша клевета вредъ или печаль ближнему? — **c**) Въ присутствіи сколькихъ лицъ говорили на ближняго?

20. — Нѣтъ ли у васъ ненависти къ кому нибудь? — **a**) Можетъ быть къ роднымъ? — **b**) Не пожелали зла ближнему? — **c**) Не злорадствовали въ его неудачахъ?

21. — Не обнаруживали своей досады? — и злости? — **a**) Не дрались-ли съ другими? — **b**) Изранили? — **c**) Убили?

22. — Ѣли скоромное въ дни воздержанія? — Нарушили постъ безъ уважительной причины?

23. — Не злоупотребляли напитками? — Были пьяны? — Не ѣли черезъ мѣру?

24. — Лѣнились? — Въ исполненіи своихъ обязанностей съ убыткомъ работодателя?

25. — Гордились-ли, думая слишкомъ высоко о себѣ? — и обнаруживали это словомъ? — и дѣломъ? — Не возставали противъ Бога? — противъ Церкви?

26. — Не были строптивы къ своимъ подчиненнымъ? Не презирали ихъ? — Не тратили слишкомъ много денегъ на наряды?

27. — Говорили, читали, или слушали разсказы противъ вѣры и Церкви? — Не состояли въ обществѣ масоновъ, соціалистовъ и другихъ запрещенныхъ Церковію? Не помогали имъ, не распространяли ихъ изданія?

28. — При выборахъ не голосовали за безбожныхъ? — или враговъ Церкви?

Около (circiter) } **6-7-8-9-10-15-20-30-50-100-1000.**

29. — Есть-ли у васъ дѣти? — сколько ихъ? — **a**) Посылаете ли ихъ въ католическую школу? — **b**) Ибо великая обязанность лежитъ на васъ, чтобы дѣти ваши были воспитаны по-католически : обѣщаете-ли сдѣлать для этого все отъ васъ зависящее?

30. — Наблюдаете-ли за ихъ поступками? — **a**) За ихъ играми? — **b**) И товарищами? — **c**) Стараетесь-ли чтобы дѣти спали отдѣльно другъ отъ друга, для избѣжанія соблазна?

31. — Не преступали закона божія въ супружескихъ отношеніяхъ съ цѣлью ограничить число дѣтей?

32. — Можетъ быть старались произвести выкидышъ? — произошелъ-ли онъ на дѣлѣ?

33. — Не поддавались-ли чрезмѣрной грусти? — **a**) Не роптали противъ Промысла Божія? — **b**) Не отчаивались-ли? — **c**) Не давали такимъ своимъ настроеніемъ соблазна другимъ?

34. — Не прибѣгали къ суевѣрію для угаданія будущаго? — или чтобы избѣжать какого-нибудь несчастья? — чтобы заставить другого подчиниться вашей волѣ?

35. — Нѣтъ ли у васъ какихъ нибудь другихъ грѣховъ или угрызеній совѣсти?

Наставленіе (Exhortatio).

Слава Богу! Хорошо исповѣдались. Вы сдѣлали все что было возможно. Не падайте духомъ!

Каетесь-ли во всемъ, чѣмъ прогнѣвали Господа? — Рѣшили впредь исправиться?

Итакъ молитесь Господу, да проститъ васъ, оставляя не только сегодня сказанные грѣхи, но и сдѣланные за всю жизнь вашу. Обѣщайте Господу не сопротивляться Его благодати, но прилежно трудиться надъ своимъ исправленіемъ.

Молитесь часто, такъ какъ одной молитвой можно избѣгать грѣха и побѣдить искушенія. Поручайте Божіей Матери всѣ ваши трудности и борьбу со зломъ, и молите

Ее да испроситъ вамъ у Сердца Іисусова вѣрность вашимъ обѣщаніямъ.

Часто причащайтесь святыхъ Таинъ и дѣлайтедобро ближнимъ вашимъ. Будьте настоящимъ христіаниномъ (настоящей христіанкой), и примѣромъ своимъ помогайте другимъ быть добродѣтельными.

Satisfactio : Какъ эпитимію прочитаете : — **a**) Пять *Отче нашъ* и пять *Богородице Дѣво*. — **b**) 1, 2, 3 десятка Розарія. — **c**) Литанію Пресв. Богородицѣ. — **d**) Совершите Крестный Путь.

Теперь молитесь съ сокрушеніемъ сердца о своихъ грѣхахъ и отъ меня получите разрѣшеніе[1].

[Actus contritionis :] *Форма сокрушенія сердца о грѣхахъ :* Господи Іисусе Христе, Сыне Божій, помилуй мя грѣшнаго.

Господи Боже, Создателю и Спасителю мой, умоляю тебя со слезами и сокрушеннымъ сердцемъ прости мнѣ всѣ мои согрѣшенія, и ктому помоги мнѣ не оскорблять грѣхами твоего Божественнаго Величія.

[Ad dimittendum, sacerdos dicit :] Иди въ миръ и ктому не согрѣшай.

Pro matrimonio urgente.

Inter Russos (et Ruthenos, Bulgaros, Serbos...)

ВЪ СЛУЧАѢ БРАКА.

A. — Желаете-ли повѣнчаться? — Хотите-ли узаконить своихъ дѣтей, предъ смертью?

B. — Давно-ли вы состоите въ этомъ сожительствѣ?

C. — Есть-ли у васъ какое-либо законное препятствіе къ заключенію брака? — Вы не женатъ? (Не замужемъ?)

D. — Не вѣнчались ли вы когда-либо? — (можетъ быть

1. Причащу васъ святыхъ Таинъ — **a**) Сейчасъ · — **b**) Завтра утромъ. — **c**) Совершу надъ вами Елеосвященіе.

живъ (ва) вашъ (ша) первый (вая) супругъ? (га)? — Въ такомъ случаѣ бракъ между вами невозможенъ).

E. — Оба вы католики?[1] — Не состоите-ли въ родствѣ? — или въ свойствѣ?

F. — Есть-ли у васъ необходимые документы? — Церковные? — и гражданскіе? — **a**) Свидѣтельство о крещеніи? — **b**) О безбрачіи? — **c**) Объ оглашеніяхъ?

G. — Гдѣ ваше мѣсто постояннаго жительства? — можетъ быть нѣтъ у васъ?

H. — Гдѣ вы крещены? — въ какой епархіи? — Какого года? мѣсяца? И числа?

I. — Вы не совершеннолѣтни! — Соглашаются-ли на это ваши родители?

J. — Напишите мнѣ ваши имена, отчества и фамиліи, а также адреса прихода, гдѣ вы окрещены, и гдѣ живутъ ваши родители.

K. — Хорошо. Распрошу я васъ еще предварительно, дабы вамъ облегчить св. исповѣдь. Потомъ будетъ вѣнчаніе[2].

L. — Знаете-ли вы, что католическій бракъ — Таинство? и что онъ никогда не можетъ быть расторгнутъ?

M. — *N..., желаешь-ли взять въ законное супружество присутствующую здѣсь N... по обряду святой Церкви Матери нашей?*

N. — *N... Желаешь-ли взять въ законное супружество прсутствующаго здѣсь N... по обряду святой Церкви Матери нашей?*

(*Cetera in rituali romano*).

O. — [Post orationes]: Итакъ вы теперь связаны Таинствомъ Бракосочетанія. Молитесь Богу, дабы вы пребыли вѣрными Ему, Святой Церкви и взаимно другъ другу.

1. Si non ambo catholici, petatur a non-catholico : « Обѣщаете-ли уважать религіозныя убѣжденія вашей (его) супруги(га)? — И воспитывать дѣтей въ католической вѣрѣ? »

2. Si nihil urgeat, dicatur : « Пошлю за необходимыми документами и дозволеніемъ. Придите чрезъ... недѣли. Тогда будетъ исповѣдь, а потомъ вѣнчаніе. Пока-же вы должны прекратить сожительство и избѣгать всякихъ интимныхъ отношеній ».

APPENDIX

Elementa quibus ordinetur Monitum[1] affigendum ad limina Ecclesiae vel confessionalis[2].

Anglice : Father N... will hear Confessions in English — **a**) from ... o'clock to ... o'clock { a. m. / p. m. }, — **b**) every day, except Saturdays and the eves of Holydays of Obligation, — **c**) *every* Monday, — **d**) e. Tuesday, — **e**) e. Wednesday, — **f**) e. Thursday, — **g**) e. Friday, — **h**) on Saturdays, — **i**) Sundays, — **j**) Holydays of Obligation, — **k**) eves of Feast-days.

Bohemice : Kněz N... bude přijímati zpovědi v řeči české, — **a**) od ... hodin do ... hodin { ráno / večer }, — **b**) denně, vyjma soboty a svatvečery svátků, — **c**) každé pondělí, — **d**) každé úterý, — **e**) každou středu, — **f**) každý čtvrtek, — **g**) každý pátek, — **h**) každou sobotu, — **i**) každou neděli, — **j**) každý svátek, — **k**) ve svatvečer svátků.

Croatice : Svećenik N... ispovijeda jezikom hrvatskim — **a**) od h... do h... { ujutro / večerno }; — **b**) svaki dan, osim subote i uoči svetkovina; — **c**) *svaki* ponedjaljak; — **d**) utorak; — **e**) srijedu; — **f**) četvrtak; — **g**) petak; — **h**) subotu; — **i**) nedjelju; — **j**) svetkovinu; — **k**) uoči svetkovina.

1. Sacerdos N... accipiet confessiones lingua (quae designatur), — **a**) ab h. ... ad h. ... { mane / vespere }, — **b**) cotidie, exceptis sabbatis et festorum vigiliis, — **c**) *omnibus feriis* secundis, — **d**) tertiis, — **e**) quartis, — **f**) quintis, — **g**) sextis, — **h**) omnibus sabbatis, — **i**) dominicis, — **j**) diebus festivis, — **k**) in vigiliis festorum.

2. Confessionale pro extraneis sit, quantum fieri poterit, in loco non obscuro ut sacerdos et poenitens facilius legere possint.

Danice : Pastor N. N... horer Skrifte paa Dansk — **a**) fra Kl. [Klokken] .... til Kl. [Klokken] .... { Morgen / Aftenbön } — **b**) daglig, undtagen Lördag og Dagen för en Festdag, — **c**) (*h*)*ver* Mandag; — **d**) Firsdag., — **e**) Onsdag, — **f**) Torsdag; — **g**) Fredag; — **h**) Lördag; — **i**) Söndag; — **j**) Festdag; — **k**) Dagen för en Festdag.

Franco-gallice : Le Père N. ... reçoit les confessions françaises — **a**) de ... heure(s) à ... heure(s) { du matin / de l'après-midi }, — **b**) tous les jours, excepté les samedis et les veilles de fête; — **c**) tous les lundis; — **d**) tous les mardis; — **e**) tous les mercredis; — **f**) tous les jeudis; — **g**) tous les vendredis; — **h**) le samedi; — **i**) le dimanche; — **j**] les jours de fête; — **k**) la veille des jours de fête.

Germanice : Der Priester N... hört Beicht in deutscher Sprache, — **a**) von ... Uhr bis ... Uhr { nachm. / vorm. }, — **b**) täglich mit ausnahme der Samstage und der Vorabende von Festen; — **c**) *jeden* Montag; — **d**) Dienstag; — **e**) Mittwoch; — **f**) Donnerstag; — **g**) Freitag; — **h**) Samstag; — **i**) Sonntag; — **j**) Feiertag; — **k**) vorabend von Festen.

Graeca moderna : Ὁ Ἱερεὺς N... θὰ ἀκούσῃ τὰς ἐξομολογήσεις ἐν καθομιλουμένῃ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, — **a**) ἀπὸ τὴν ὥραν ... ἕως ... { πρωΐ / ἀπόψε }, — **b**) καθημερινῶς, ἐξαιρουμένων τῶν σαββάτων καὶ τῶν παραμονῶν τῶν ἑορτῶν, — **c**) κατὰ πᾶσαν δευτέραν, — **d**) κατὰ πᾶσαν τρίτην, — **e**) κ. π. τετάρτην, — **f**) κ. π. πέμπτην, — **g**) κ. π. παρασκευήν, — **h**) ἕκαστον σάββατον, — **i**) ἑκάστην κιριακήν, — **j**) κατὰ τὰς ἑορτάς, — **k**) κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἑορτῶν.

Hispanica : El Sacerdote N... oirá confesiones en español — **a**) de las ... a las ... { mañana / tarde }, — **b**) to-

dos los días, fuera de los sabados y visperas de fiestas, — **c**) todos los lunes, — **d**) todos los martes, — **e**) todos los miércoles, — **f**) todos los jueves, — **g**) todos los viernes, — **h**) todos los sábados, — **i**) todos los domingos, — **j**) días festivos, — **k**) visperas de fiestas.

Hungarice : Főtisztelendő N... gyóntat magyarul, — **a**) ... órától ... óráig { reggel / estve }, — **b**) mindennap, kivéve szombatot és ünnep előtti napot; — **c**) minden hétfőn, — **d**) kedden, — **e**) szerdán, — **f**) csütörtökön, — **g**) pénteken, — **h**) szombaton, — **i**) vasárnapon, — **j**) ünnepekkor, — **k**) ünnep előtti napokon.

Italice : Il Sacerdote N... ascolta le confessioni in lingua italiana, — **a**) dall'ora ... alle ore ... { mattina / sera }, — **b**) ogni giorno, eccetto i sabati e le vigilie delle feste; — **c**) *tutti i* lunedì; — **d**) martedì; — **e**) mercoledì; — **f**) giovedì; — **g**) venerdì; — **h**) sabato; — **i**) nelle dominiche; — **j**) in tutti i giorni festivi; — **k**) le vigilie delle feste.

Lusitano-portugallice : O Padre N... ouve confissões em português, — **a**) desde a (as) ... hora (horas) até á (ás) ... hora (horas) { da manhã / da tarde }, — **b**) todos os dias, excepto os sabbados e vigilias de dias santos; — **c**) *todas as* segundas (2as) *feiras*, — **d**) 3as feiras; — **e**) 4as f.; — **f**) 5as f.; — **g**) 6as f.; — **h**) sabbados; — **i**) domingos; — **j**) dias santos; — **k**) vigilias dos dias santos.

Neerlandice : De Eerwaarde Heer N... hoort biecht in het Nederlandsch, — **a**) van ... tot ... uur { voorm. / nam. }, — **b**) dagelijks, behalve op de Zaterdagen en daags vóór de hooge feesten, — **c**) *alle* Maandagen, — **d**) Dinsdagen, — **e**) Woensdagen, — **f**) Donderdagen, — **g**) Vrijdagen, — **h**) Zaterdagen, — **i**) Zondagen, — **j**) feestdagen, — **k**) daags vóór de hooge feesten.

Polonice : W-bny Ksiądz ... spowiada po polsku, — **a**) od g... do g... { rano / wieczor }, — **b**) codziennie, z wyjątkiem sobót i wiglii świąt; — **c**) w poniedziałki, — **d**) we wtorki, — **e**) we środy, — **f**) we czwartki, — **g**) w piątki, — **h**) w soboty, — **i**) w niedziele, — **j**) w święta uroczyste, — **k**) we wigilije świąt.

Romaenice : Preotul N... va ascultà spovezile în limba română, — **a**) dela ora ... până la ora ... { de dimineaţă / de seară }; — **b**) în fiecare zi, afară de sâmbăta şi ajunul sărbătorilor, — **c**) *în fie care* luni, — **d**) marti, — **e**) miercuri, — **f**) joi, — **g**) vineri, — **h**) sâmbătà, — **i**) duminică, — **j**) sărbătoare, — **k**) ajun aJ sărbătorilor.

Russice : Священникъ О.*.*.*. исповѣдуетъ на русскомъ языкѣ **a**) съ... часа до... часа { утромъ / по-полудни }, — **b**) ежедневно, кромѣ субботъ и дней предпраздничныхъ; — **c**) *въ каждый* понедѣльникъ, — **d**) вторникъ, — **e**) среду, — **f**) четвергъ, — **g**) пятницу, — **h**) по субботамъ, — **i**) по воскресеніямъ, — **j**) по праздникамъ, — **k**) на канунѣ праздниковъ.

INDEX

Pages

Explicatio libri : I Ratio ; II Dispositio ; III Usus ; IV De selectis linguis ; V Monitum 3
Anglice. — English 8
Bohemice. — ceski 14
Croatice. — Hrvatski 19
Danice. — Dansk 24
Franco-gallice. — Français 30
Germanice. — Deutsch 36
Hellenice (neo-graece). — Ἐν καθομιλουμένῃ Ἑλληνικῇ. 42
Hispanice. — Español 48
Hungarice. — Magyar. 54
Italice — Italiana 60
Lusitano-portugallice. — Português 66
Neerlandice. — Nederlandsch (en vlaamsch) 72
Polonice. — Po Polsku 78
Romaenice. — In limba Româna. 84
Russice. — По-Русски. 90
Appendix : Monitum affigendum 96

ACHEVÉ D'IMPRIMER
IMP. CRÉTÉ PARIS,
CORBEIL - ESSONNES.
MAI 1957